

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori
 hirdetések és a velünk összeköttetésben
 levő hirdető Irodák árengedményben
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámclókat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Magyar pünkösöd Léva város emlékirata a határkijelölő bizottsághoz

(Ky) Felszabadulásunk után ma ünnepeljük elsősorban a pünkösödöt, a krisztusi ígérlet beteljesedésének szent ünnepét. Az Ur elküldte az apostoloknak a Szentlelket, amely megerősítette őket hitben, szeretetben egyaránt és olyan tehetséggel ruházta fel, hogy tanító és igehirdető szavaikat megértették mindenek.

Igy hirdették a magyar nemzet hitének apostolai is itt a magyar reménységet, szeretetet és az isteni igazság legyőzhetetlen szellemerejét és az Ígérlet beteljesedésének egykori eljövételét.

Itt is voltak hívők és hitetlenek, lelkesedők és csüggedtek, bátor-szívűek, reményt és hitet vesztett törtszívűek, akikben az apostolok tanítása tartotta ébren a magyar lelket és szította lobogó lánggá a szunnyadó paraszt. Itt is voltak Péterek és akadtak Judások, de az Eszme mégis diadalmasan kitört az ántánt ásta sírból, amelyre a cseh ármány rágördítette a nagy követ.

A gyűlölet szította hazugság hangja husz éven keresztül elütta nyomni a szenvedő magyar nemzet panaszos szavát a világban, de a magyar hit apostolainak a Szentlelke kegyelme által megerősített hangja végül mégis elütta hengeríteni a nagy követ a magyar sírről és diadalmas fényességben tört ki belőle a magyar igazság szelleme, amely a mai pünkösödkor már dicsőfényesen beragyogja az egész világot.

Minden ünnepnek meg van a maga mélységes erkölcsi tanítása és tanulsága, csak be kell fogadni lelkünkbe, el kell merülni benne igazán és őszintén hinni. Hinni kell abban, hogy az Isten mindég az igazság oldalára áll segítő és gyámoltató kezével. Az emberi furfang és álnokság csak ideig-óráig uralkodhat a világ életében, amelynek órái nem rövid percekből alakulnak ki. Az az igazság, amelyet a propaganda műhelyében gondterhes izdassággal formálgatnak a jólizett emberek, soha sem fog időtállóan bizonyulni, mert az így mesterségesen készült „igazságot” csak addig fogadja el igazságnak a világ közvéleménye, amíg észinte meggyőződéssel, kitartó munkával annak ellenkezőjét nem bizonyítják be. Az Egyház egyszerű, szerény és az akkori hatalom által üldözött

Budapestben megalakult a Határkijelölő Központi Bizottság, amely elé Léva városa az alábbi emlékiratot terjeszti:

1. A Léva környéki falvak nemzetiségi viszonyai.

A Lévától észak, északkeletre fekvő Garamkelecsény, Dobóberkalja, Garamkeszi, Garamujfalu, Csejkő, Garamszőlős, Solymos községek, valamint az északnyugatra fekvő Ó-Bars (Barsvármagye első székelye), Nagykoszmary és Tolmács községek ősmagyar települések. Ezen községek lakossága a török-dulás alatt pusztult ki, azonban a családnevek máig is túlnyomórészt magyar vonatkozásúak. A jelenleg a Szlovákiához tartozó Léva környéki községek között színmagyar jellegét máig is megőrizte Horhi és Tegzesborfő község, vegyeslakosságú Kiskereskény és Nagykereskény.

Az említett községek lakossága érzelmileg mindenkor a magyarság felé orientálódott és ezt az ősi lelki beállítottságot erősen fokozák az említett községek gazdasági érdekei.

2. Léva központi jelentősége gazdasági szempontból.

Nem csupán az említett részben elszlovákosodott lakossággal bíró községek, hanem ezeken felül még számos a jelenleg szlovák etnikum területébe eső község minden gazdasági érdekszála Lévához fűződik. Ósidők óta természetes adottságainál fogva Léván alakult ki a mezőgazdasági termények piaca, itt fejlődött virágzóvá a kisiparnak számos ága és a forgalmi eszköz tökéletesedése után Léván erősödött lüktetővé a kereskedelmi élet.

Léva a lankás dombok és a sík vidék érintkező pontján épült és gazdasági gócpontjává vált a sűrűn lakott vidéken, amelynek külső határvonalát hozzávetőleg úgy szabhatjuk meg, hogy Léva köré mintegy 15 km. sugárral légvonalban kört vonunk. A lé-

vai piac vált gyűjtő és cserehelyévé az erdős vidék és a síkság termékeinek.

A jelenlegi határvonal nem csupán a Lévától északnyugatra, észak és északkelet felé eső községek primér életérdekeit sérti, hanem valóságos kettémetszette a város életterét és Léva város jelenlegi helyzetében amidőn a határ 1—2 km. távolságban húzódik a város központjától, forgalmának több mint felével való csökkenése következtében a teljes gazdasági stagnálás sorsára jut.

3. Léva kulturális és nemzet-politikai jelentősége.

A százados török-dulás, a kuruc-labanc harcok és a szabadságharc vereségeitől legenyhült magyarság, majd legújabbban a világháborúban megtizedelt és a trianoni béklyök között vergődő magyarság régóta itt vívta meg a kultura és emelkedett szellemiségű fegyverével a nemzetiségi harcot. Léva a XIX. század eleje óta kiemelkedő kulturális szerepet töltött be és hogy ezen a téren jól állotta meg helyét, annak élénk bizonyosságát adja a magyar elem erősödése a lévai végeken.

Lévának ezen magasabb rendű küldetését csak úgy áll módjában teljesítenie, ha a határok Léva körül újból leomlanak és Léva gazdaságilag visszanyeri régi jelentőségét. Addig is, amíg az ősi határok újraledhetnek, helyi szempontból igen nagy jelentőségű volna néhány község visszacsatolása.

Az esetre, ha a nemzetközi politikai helyzetre való tekintettel és jelenleg még érvényes elvi okból nem volna lehetséges egyes községek visszacsatolása, úgy az alábbiakban ismertetett intézkedéseket kérjük foganatosítani.

4. A Perc-csatorna kérdése.

A Perc-csatorna, amely az óbarsi templomtól északra szlovák területen ágazik el, a Garam folyóból mesterséges mederrel keletkezett, valószínűleg a természetes vízjárások, vizerek medrének vonalán. A Garamból ki-

apostolai is addig hirdették a pogány világban a keresztény igazságot, amíg az a világ lelkének formáló erejévé vált.

A gyűlölet hangja még mindig nem halkult el és a politikai propaganda a népek és nemzetek közleledésének még mindig utjában áll. De ma már tudja a világ, hogy az ilyen propagandának a hangja nem a nép, nem a nemzet lelkéből fakad, hanem csak egyes emberek és politikai irányzatok érdekeiből adódik és ezeknek az érvényesülését szolgálja. De ezek az emberek letűnnek a közélet színteréről, szavuk varázsereje megszűnik a fórumon, szívük kihűl, lelkük elszáll. De a nép szíve állandóan dobog és a nemzet lelke örökké él, az igazságot szomjazza és Krisztus apostolainak példájára, szerény kis viskókban várja az idők beteljesedését, várja a tüzes nyelvek, az isteni erő eljövételét, amely képessé tesz

arra, hogy az igazság hangját mindenki megértse, befogadja és azt érvényesítse.

Csirázásnak induló apró kis magvak hegyeket repesztenek. Ilyen ellenállhatatlan erejű az igazság is, hogyha elindul a nép lelke felé, amelyben új érzéseket bont ki és nyomában a szemek megtisztulva, új látásra idegződnek be.

A közeli szomszédból még mindig csak a propaganda és nem az emberi, nem a népi és nem a nemzeti igazság hangját hozza felénk a májusi szellő. De azok, akik onnan megfordulnak nálunk, már csodálkoznak felette, hogy az itteni életet így kísérik meg beállítani előttük a politika irányítói. Újból az ezerszer elcsépelet régi hazug frázis az elnyomásról. Am az örökköds hiába valómásról. A mai magyar pünkösöd tanítása mindennek felett hirdeti: az igazság és a szeretet szavát mesterségesen elnyomni sokáig nem lehet!

induló csatorna vízmennyisége gát és zsiliprendszerrel szabályozható és a vízjogi engedély okirat alapján másodpercenként 4 m³-ben van megszabva. A Perccsatorna hossza beleszámítva a meglehetősen számos kanyarulattal vízfolyás szerint a csatorna medrének közepén mért hosszát kerekén 65 km. és ennek a csatornának a víze 27 nagyobb vízművet, malom, tu bina stb. tart üzemben, míg az összes berendezések száma 70 körül van. A csatorna 16 politikai község határát érinti. A szlovákiai részen Obars és Kelecsény községeken vezet keresztül, mintegy 10 km. hosszban.

A Perccsatorna víze Léván a Schoeller és Tsa cég 60 HP. teljesítményű turbinájának meghajtására szolgál, az uszodafürdőt táplálja és öntözőművek útján a bolgárkertészek részéről van kihasználva.

Elsődrendű gazdasági érdek a Perccsatorna vízmennyiségének állandó biztosítása, mivel a jelzett vízműveken kívül még a továbbiak létesítésére is alkalmas. Azonban igen fontos volna a Perccsatorna gátjainak hazai kezelésbe való vétele, miután megtörténhet, hogy a gát és a zsilip elhanyagolása, vagy hanyag kezelése esetén, főleg a Garam elég gyakori áradásai idején a megengedett 4 m³-nél sokkal nagyobb tömegű víz zudulhat az amogy is mély fekvésű síkságra és súlyos anyagi károsodást idézhet elő.

Az esetre, ha az említett cél határkiigazítás útján nem volna elérhető, úgy nemzetközi

egyezséggel intézményesen biztosítandó a gát és zsilip gondos karbantartása és szakszerű kezelése.

5. A kőbányák kérdése.

Közvetlenül Léva kataszteri határán a városított északiutakra fekvő u. n. Kurtahegy oldalán, azonban már a szomszédos Dobóberekalja község területén fekszenek az említett község, illetve községi urberek tulajdonában lévő kőbányák. A hegyoldalban három helyen vannak kőfeltárások, amelyeket emberemlékezet óta azért tartottak üzemben, hogy a lévai és a Lévától délre eső vidéken lévő utakra követ szolgáltatassanak. A város határában csak utépítésre kevésbé alkalmas mészkő-feltárások vannak és így az utak karbantartásának kérdése csak úgy oldható meg, hogy távolabb, 2.—30 km. távolságra eső kőbányákból kell a kőanyagot beszerezni. Ez természetesen tetemes költség-többletet jelent már pedig az uthalózat sűrűségénél és az élénk közúti forgalomnál fogva évente jelentős mennyiségű kőre van szükség.

Ezen kőbányáknak hazai kezekbe való megszerzése igen kívánatos volna. Csupán nagy körvonalakban kíséreltük meg a Léva környéki határmegállapításra vonatkozó észrevételeinket megtenni és kérjük, hogy a Határkijelölő Központi Bizottság a helyszíni tárgyalások alkalmával úgy Léva város egyes lakosainak, mint pedig a város közönségének egyetemes érdekeit is figyelembe venni sziveskedjék.

keretében dolgozunk, amikor a katonai térképet csináljuk, hogy világossá tegyük a terepviszonyokat. A földrajz segítségével dolgozik a földműves, amikor megismeri hazája földjét, talaját, és kitanulmányozza a környék sajátos csapadékvizonyait. Nemcsak az ember, hanem a növények és állatok életével is törődik, amikor kiszámítja hol, merre, mit lehet termelni. Számításait egybeveti más országok természetredményeivel, így meg tudja, hogy mit lehet külföldre szállítani és eladni. Mert hiába termelünk akármennyit, akármilyen olcsón, ha ezt a világpiacon értékesíteni nem tudjuk. Élvezzünk a népek élethálójában, mert munkánknak nem lesz értéke, nem tudjuk azt pénzre átválttatni.

A régi jó időkben akármít termeltünk, a régi monarchia területén belül mindent el tudunk adni, mert egy hatalmas birodalom vásárlói voltak. A világháború szétszaggatta a régi adottságokat, új határfalakat állított, ezzel megnehezítette minden ország népének az életét. Ma az eladónak kell szaladni a vevő után. Ez azt jelenti, hogy ma más a világpiacon elhelyezkedése, mint volt a háború előtt. De amíg erre rájöttünk, elvesztettük régi vevőpiacainkat és belső vásárlóképeségünk is legyöngült. A népek élete átalakult, sokat letörültek a kiadási tételekből, mert kevesebb lett a bevételi oldal is. Csak így lehetett a gazdasági élet mérlegének egyensúlyát helyreállítani.

Ma tehát a földműves, a kereskedő, a tisztviselő mind-mind más szemmel kénytelen vizsgálni a világot, mint a világháború előtt. A háború előtt a régi monarchia sok katonája elfogyasztotta az összes piacra került magyar állatállományt. Ma mindig bizonytalan az eladás a külföldi hullámzások miatt, akár barátaink azok az államok, akár nem.

Bizony nem fényes a mai gazdasági helyzet, de éppen arra való a földrajz, hogy oktatást adjon nekünk a modern földrajz szám-

A földrajz és nemzetek jölete

— Dr. Horváth Károly előadása a Magyar Földrajzi Társaság lévai vándorgyűlésén —

Bizonyára sokat gondolkodóba ejtett Őszk között az előadás címe. De ha azt mondom, ismerrük meg édesenyánkat, csodáljuk meg annak szépségét, áldozatkészégét, fáradozásait, akkor hamarosan rájövünk arra, hogy

a földrajz nem is olyan idágen tárgy nekünk, hanem a nemzet élő lelkiismeretének bibliája, mert a mi földünk, hazánkat ismerteti meg velünk. A földrajzzal ébredünk amikor a felkelő napba nézünk. A földrajz

Dr. HAICZL KÁLMÁN:

HUSZ ÉV ELŐTT — NAPLÓTÖREDÉKEK —

III.

Január 23. A déli vonattal Esztergomba utaztam. A vasúti kocsiiban a szarnócai igazg. tanító ült egy uriemberrel és két hölgygel, akikkel tórtal beszélgettem. Majd hozzám jött és társaságot bemutatva: cseh postafelügyelő volt három postakísasszonnyal, akik Lévára mentek, hogy a postahivatalt átvegyék. Minthogy csehül nem tudok, németül folyt a beszéd. Többi közt azt kérdezte: milyen nyelven folyt a hivataloskodás? A posta hivatalok nyelve — feleltem — magyar, de a tisztviselők mindenkiel a saját nyelven beszélnek. A Felvidéken minden tisztviselőnek legalább két nyelvet — az államnyelvet és a nép nyelvet — kell ismernie. Hát Léván a postásoknak magyarul is kell tudniuk? Kérdi. Természetesen; máskülönben nem tudják magukat a közönséggel megértetni. Egymásra néztek és némán talán azt kérdezték egymástól: mit fognak Léván csinálni? A három postakísasszony ugyanis németül sem tudott.

Párkányban a főszozolgabírói hivatalban tanyázó cseh katonaság az átkelési igazolványt minden nehézség nélkül kiadta, melynek birtokában Esztergomba átjuthattam.

Január 28. A bold. Simor hercegprimásért tartott évforduló sz. misén részt vettem a bazilikában. Onnan Beniczky Ödön főispán kormánybiztos kerestem fel, akitől néhány érdekes dolgot tudtam meg. Szmracsányi Györgyöt a budapesti szocialdemokraták azért, mert a csehek betörése ellen nemzeti ellenállást szervezett, proskribálták. Bécsbe kellett menekülnie. A pozsonyi papság Koperniczy prépost vezetés alatt Juriga Nándor cseh-szlovák megbízott ellőtt a „hűségfogadalmat” letette. Viszont azonban Wilsonnak szikratávirata alapján valószínű, hogy a cseheknek a megszállott magyar területekről vissza kell vonulniuk; bár ők azt állítják, hogy a szikratávirat rájuk nem vonatkozik.

Délután dr Fehér Gyula prelátus kanonokkal, dr Mike főkapitányi ügyésszel és Seyter jószágigazgatóval a garamszentbenedeki földek és rét megvételéről tárgyaltam. A rétnak a Garam felé eső részeért (78 magy. ho'd) 106 ezer korona vételárat ajánlottam fel

ama kikötéssel, hogy a főkapitány az odavezető utat biztosítani tartozik. Két hét múlva a káptalan határozatáért újból lejövök. Bámultatos az a tájékozatlanság, mellyel a káptalanban dolgoznak. Egyikük sem tudta, hogy tulajdonképp miről van szó és hol fekszik a „Dolina” szántó és a rét!

Este Beniczkyéknél voltam vacsorán.

Január 29-én kellett volna hazajönnöm, de Freyék vacsorára hívtak, a régi jó barátság tehát visszatartott. A főispánék is hivatalosak voltak és régi jó ismerősömet, György Emőd főtörzsorvost is, akit 24 éve nem láttam, ott találtam. Az este igen kellemesen telt el.

A hercegprimással nem beszélhettem, miután 28-án püspöki konferencia volt Budapesten. Azért a primási udvarban megfordultam, hogy néhány hivatalos ügyet elintézzek. Minthogy az egyházi hatóság a megszállott területtel már nem érintkezhetik, néhány kerületi paptársamnak 600 koronás háborus segélyét magammal hoztam.

Január 30-án délelőtt Párkány-Nánára hajtottam, hogy hazajöhessenek. Jegyet azonban újabb igazolvány nélkül adni nem akartak, mert előző napon ilyen utasítást kaptak. Hiába hivatoztam arra, hogy én 27-én keltem utra s most fizikai lehetetlenség községi igazolványt beszereznem, — a budapesti cseh-szlovák követhoz, Hodzsához — utasítottak! Végre az állomásparancsnok azt tanácsolta, próbáljam meg a párkányi városparancsnoknál, mert az is adhat igazolványt. Kénytelen voltam Párkányba visszamenni, ahol hosszas tárgyalás után az igazolványt végre megkaptam.

A pozsonyi vonat késése miatt csak fél 1 órakor indultunk. Utitársaim közt régi ismerősre, Boleman szakolcai osztálymérnökre találtam, akit a csehek elküldtek. Az ottani állapotokról igen jellemző dolgokat mondott el. A nép maga a cseh uralmat máris megelégette s Okányik zsupán-plebánusnak sokat kellett saját népétől halgatnia, hogy őket idáig juttassa. Végre is le kellett mondania plebánijáról és Nyitrára költözött.

A magyar lapok jelentése szerint Trencsénből a nép a csehekét kiverte. A magyar vasutasok meg azt beszéltek, hogy Ruttkán a lengyelek vannak. Utközben azt is hallottuk, hogy Drégelypalánknál ismét véres összeütközés volt a magyarok és csehek közt s az utóbbiak állítólag 76 halottat vesztek. Tény, hogy 30-án délben a csehek kórházvonalat menesztettek Ipolyságra. (Ekkor kergették ki a csehekét Balassagyarmatról.)

adatokkal dolgozik. Ha ezeket a statisztikai adatokat nézegetjük, azt látjuk, hogy a gazdaságok jellegű Magyarország mezőgazdasági terményekért és állati termékekért évente százötven millió pengőt fizet ki a külföldnek. Az itthon termelt dohányt nem tudjuk eladni. Ézzel szemben finom cigaretták és szivarlevél-dohányért évente húszmillióval adóznak a külföldnek. Húszmilliót füstölünk el tehát a külföldi nyugot gyarapítva. Tízötven- és kenderért ötmilliót fizetünk ki. Váson-, pamut- és jutaárúrt, valamint zsáknagyonyva és kötélbehozatal címén harmincegy millió pengőt megy ki az országból. Nem tudunk elegendő lőherez, lucerna és répamagot sem termelni. Ezért a német gazdáknak fizetünk. Gyümölcsből is 10—15 millió pengőt értéket hozunk be, selyhet, hogy mi látnók el izletes magyar almával, szőlővel a külföldet. Nem kétségsbeejtő-e, hogy még fejese- és keiképosztásért is egymillió pengőt adunk a külföldnek?

Kitűnik ebből, hogy a földrajz leszálítja a sok puffogó frázist a maga igazi értékére. Megmutatják a rideg számadatokat a földrajzban, hogy mind növénytermelésünket, mind állattenyésztésünket magasabb színvonalra kell felemelni. Csak egy példát. Hazánk istállótrágya-termelése, 262 252 000 mázsa becsülhető. Ebből egy kat. hold termőterületre évente átlag husz mázsa jut csak. Ez pedig nagyon kevés. Ha még azt is vesszük, hogy az Alföld egyes helyein a trágyát még mindig feltűzik — fa hiányában, akkor még ennyit sem számíthatunk. Dániában a ki gazdák országában egy kat. holdra évente átlag 54 mázsa, Hollandiában, ahol buza helyett is virágot termelnek, 74 mázsa jói kezelte, táplálék anyagokban gazdag istállótrágyát hordanak ki a földekre — a műtrágyákön kívül.

Benne van a földrajzban, hogy hazánk egy négyzetkilométerére 64 lakos jutott csak a háború előtt, míg ma a csonka országban az átlagos népűrűrség, Ruténföldet leszámít-

va, majdnem megközeleli a százat. Elgondolhatjuk, hogy a legnagyobb igénytelenség és a legnagyobb takarékoság mellett is mily nehéz ebben a kis országban ilyen nagy számú lakoságnak a megélhetését és boldogulását biztosítani. A lakosság jobb sorsát, az életfeltételek javulását csak gazdasági átszervezéssel és a mezőgazdasági kultúra újja-teremtésével lehet elérni.

A tudomány utja az igazságon keresztül a hasznossághoz vezet. Legnagyobb nemzeti veszedelem a tudatlanság. De ezen iskolákkal, olvasgatással, tanúlással segíthetünk csak, ahol nem zárkózunk el a külföldi példákól és tapasztalatokól sem, mert nem akarunk mindig csak saját kárunkon okulni. A külföldi: dán, hollandus, német stb. példák igazolják, hogy már nem áll meg a régi jelző a földművelésben sem: „A nagyapám is így csinálta, mégis elélt holtáig, hát már én sem csinálom másképp“. A jövő azoké, akik részesei lesznek a nemzet nagy termelő munkájának. S itt óriási hivatás vár az iskolákra, az iskolában helyesen tarított földrajzra a földművelő jellegű Magyarországon.

Az iskolai élet és a társadalmi felfogás is tegye hőszökké a munka robotosait, mert nagy és kicsi dolog a földi munkálása, a barázdák kentsibőlása a földből, a csirázás elősegítése, a mindennapi kenyér, az áldott mag előteremtése az élettelennel tartott földből. A munka hősei a földi arcú földművesek, — bár a nagyipari és kereskedelmi élet, a gyors meggazdagodás lehetőségén — háttérbe szorította a földművelést, szinte lenézett foglalkozásá tette — de a termelés megindító, első alekítő mégis csak ők, a szántóvetők, akik a Mindenható barázdájában járnak és látszólag a semmiből teremtenek.

Világ gazdasági, világpolitikai jelentősége van annak, hogy mi magyarok a földhöz menekülünk épen a földrajzi tanulságok és adottságok alapján. A földhöz való vissza-

térés, akárcsak Hollandiában, Dániában Finnországban, Svédországban, ahol búszkek a gazdák — ottani nyelven pirasztok (Bauer) az ő földművelők voltak, mert megbecsülést, tisztelget, független életet, jó módot és műveltséget jelent oit. Nálunk is csak békes othonokat teremthet, a falun, tanyán lakóknak, nem lenézésiességgel, hanem életkedvvel, Istenbe és hazánk jövőjébe vetett hittel párosulva. Mihelyt a föld birtoklását is bizonyos iskolák elvégzéséhez kötik, mint az ipari és kereskedelmi pályákat, akkor majd megváltozik a magyar nép felfogása, de mezőgazdasági kulturája is.

Mert a mai állapotokon csak iskolákkal lehet segíteni. Lakatos, kömüves, asztalos, stb. senki sem lehet, ha nem tanulja ki a mesterségét, az iparát, azután tanoncsiskolába, a nagyobb helyeken szakirányu tanoncsiskolákba nem jár és fel nem szabadul. De ki ellenőrizi azt, mit tud az a gazdafiú, amikor atya gazdaságát átveszi. Hát a föld, az az áldott magyar föld nem érték, nem nemzeti vagyon? Azt szabad elpredálni férlinek, nőnek egyaránt? Hiszen végtelen sok a nőbirtokos is! Azután, ha nincs is földje meunyi érték van a nők kezén a háztartás keretében: főzés, trkaritás, gyermekápolás, nevelés, ruhagondozás stb. Termelésünk mindjárt más lenne, ha az ipari, kereskedői képessétséghez hasonlóan a gazdálkodást is képesítéshez kötnék. Természetesen ehhez a mai első és középlokú gazdasági iskolák nem elégségesek.

Pedig, hogy valami tenni kell, arra megint a földrajz világánál idéztünk két példát a statisztikából. Burgonyát hazánk minden részén termelnek. Tíz éves átlagban az ország kat. holdankénti hozama csak negyvenkét mázsa. Pedig megfelelő tájajmvelés és szakszerű növényápolás mellett 60—80 mázsa holdankénti termést is könnyű volna elérni.

A buzánál, hazánk főtermékénél, 7—8 mázsa a kat. holdankénti hozama. A nyugati államok: Hollandia, Belgium, Dánia

Utközben beszállott Szahulcsik hontnádasi plebános, aki teljesen a cseh-szlovák állameszme szolgálatában áll. Soha nagyobb hálátlanságot és kifakadásokat nem hallottam Magyarországon ellen, mely ezt az urat felnevelte. Valóságos magyargyűlölet és fanatizmus áradt ki minden szavával belőle. A szó szoros értelmében vesszőfutásban volt része az egész utazás alatt. Azzal fenyegetett mindenkit, hogy Léván a csendőrség előtt fogja őket igazoltatni, lévén ő cseh-szlovák hatósági megbízott, — mire csepp hítja volt, hogy az utazó közönség a vonatból ki nem dobtá. — Mielőtt Lévára értünk, bocsánatot kért elszólásaiért és kifakadásaiért, mire jóakarattalag figyelmeztettem őt, hogy vigyázzon magára, mert hasonló körülmények közt könnyen pörül járhat. (Később honti zsupánna is lett, de hamarosan tudták rajta.)

Csatán 2 óránál tovább kellett várakoznunk, mert a mozdonyt egy kocsi szénell Ipolyságra küldték. A cseh vonatok különben tovább nem is közlekednek, mert Drégelypalánk körül a magyar csapat (Pálmay-csoport!) az egyik hidat légerőpítette.

Párkányban tót nyomtatott felhívásokat láttam a falakon. Ki érti meg? Csatán az állomás felirata: Čata és Csata. Léván is állítólag már Levice. A lévai posta már a csehek kezében van. A városban éjjelenként kisebb-nagyobb verekedések.

Február 1. A csehek Garamszentbenedekben is új postamestert állítottak be, aki nevével együtt ma érkezett meg. A zsupán ma telefonon felhívta, adjon ki utasítást, mitévők legyenek azzal a közel százra menő felvidéki emberrel, akik élelmiszer vásárlása végett jöttek ide, minthogy azonban igazolványaik nincsenek, vasuti jegyet haza nem kaphatnak. Azzal fenyegetőznek, hogy jegy nélkül szállnak fel a vonatra. A zsupán azt felelte: engedjék őket a vonatra felszállani. A zsarnócai őrségnek majd meghagyta, hogy szállítsák le őket a vonatról, az élelmiszert pedig kobozzák el. — Hadd lássa a tót nép, mily szabadságnak örvend Csehszlovákországban! Ugy hallom, hogy az élelmiszert Garamberzencén tényleg elkobozták.

Február 3. Maróthra mentem ahol a vármegyei tisztviselőkkel történeteket beszéltek el. A zsupán elrendelte, hogy Persay h. alispán a tisztviselői kart mutassa be neki. A tisztviselők megjelentek Persay vezetés alatt, aki a bemutatkozást e szavakkal tette meg: „Rendeletet vettem, hogy a vármegye tisztikarát mutassam be. Itt vannak. A francia és angol vagy amerikai büszke honpolgárságára és ha tegnap az volt, ma is és holnap is annak fogja magát val-

lani. Mi mindnyájan hűséges magyar honpolgárok vagyunk s azok is maradunk. Ezért tisztviselőtársaim részére elnézést, magam részére azonban semmit sem kérek.“ Mikor azután Persay az alispáni hivatalt átadta, azt oly írásbeli tiltakozással tette meg, hogy a hatalomnak engedni kénytelen, miután karhatalom nem áll rendelkezésére. A zsupán ezek után dr. Persayt tisztí főügyészi, Terstyánszky Imrét gazdasági felügyelői és Bodó Jánost főjegyzői állásuktól felmentette.

A zsupán ma Persayt a vármegyeházára hívatta. Ott találta a vármegye tisztikarát, melytől a zsupán a hűségfogadalom letételét kívánta, egyben kijelentette, hogy a tót nyelv elsajátítására egy évi határidőt enged. A kényszerhelyzet hatása alatt a tisztviselők a fogadalmat letették, kivéve Szabó Lajos II. főjegyzőt, aki kijelentette, hogy tótul nem tud és egy év alatt meg sem tanulhat. Őt a zsupán rendelkezési állományba helyezte. Majd Persayt szobájába hívta és sajnálatának adott kifejezést afelett, hogy vele, mint ügyvéd-társával szemben így kellett eljárnia; de a tiltakozás oly jelentős szavak kíséretében történt, hogy ez elől ki nem térhetett. Az a kijelentés ugyanis, hogy „ma nem áll karhatalom rendelkezésére“ ki nem zárja, hogy holnap állhat. Mindamelllett, ha a fogadalmat leteszi, kész számára a nyugdíjat biztosítani. Persay azonban elutasítólag válaszolt.

Bars vármegye diszes nagy ezüst közgyűlési csengőjét, amelyet a millennium alkalmával Berks Róbert lovag készíttetett és a vármegyének ajándékozott, valamint a vármegyének nagy pecsétjét megőrzés végett magammal hoztam ama reményben, hogy majd csak megérem azt az időt, amikor jogos tulajdonosának visszaszolgáltathatom.

Február 5. Léván jártam, ahol a cseh hadnagy városparancsnok ugyancsak erőszakosan viselkedik. A katonaruha viselését tiltotta. Kezdetben csak cseh-tót nyelvű plakátokat ragasztott ki; mikor azonban ezeket letépték, a lakosságot megfenyegette, — de azóta magyar nyelvű plakátok is láthatók.

Léván hallottam, hogy az entente a békétforgalomsokra Magyarországon részéről gróf Apponyi Albertet és gróf Andrássy Gyulát hívta meg, a „magyar“ kormány azonban nekik utlevelet adni nem akart. Erre maga az entente külön futárral küldött nekik utlevelet.

Február 7. Dél előtt a postán érdeklődtem, lehet-e bécsi lapokra előfizetni? Feleletül a postamester felmutatta a cseh-szlovák

gyengébb talajviszonyok mellett is megkötészek és megháromszorozzák ezt. De külföldre sem kell elmenni, mert a szakcsúrnén vezetett közép és kisbirtokok is termelnek nálunk 18–20 mászdát, ha megfelelő szak tudás érvényesül rajtuk.

A földrajz megmutatja a világosabb példákat, nálunk még kisebb országokat: Dániát, Hollandiát, Svéd- és Finnországot stb., ahol nem siránkoznak a gazdák, mert rég munkához láttak és átalakították termelésüket a világpiacoknak megfelelően. Megtanították őket erre az iskolák. Ezekben az országokban már nem egyszerűen foglalkozás a földművelés, a mezőgazdálkodás, amelynek néhány fogása spároló-fiára öröklődik, hanem igazi tudomány.

Eszközei a kísérlet, műhelye a tudós laboratóriuma. Külön kísérleti telepeik vannak a gazdáknak, a magvak és állatfajok javítására, a nevelésére.

Nem elég a jó föld - ami nálunk bőven van - hanem ember is kell hozzá. A hollandus, a dán földműves, a francia kerítés maga teremti a földjét. Azt tartják: Isten adta a mi földünk, de mi irányítjuk a termést. A döntő tényező az ember akaratja a lelke, a teremtő Istennek pszichés része. Az anyag, a föld, a pénz, a tőke, a gépek, a műtrágya stb. mind-mind értéktelen, ha nincs ott az okos, akaratos, tanult, iskolázott ember aki a természet nyers erőt a maga szolgálatába állítja.

Hogy ezt lassan, lépésről-lépésre haladva ma is meg lehet csinálni, igazolja a német példa. Németország ma nemcsak ipari, hanem mezőgazdasági állam is. Az új német földbirtok szerint minden új telepes legalább 10 kat. hold földet kap, de evvel a földdel nyereszkedni nem lehet, mert szerintük is csak az ország életképes, amelynek gerincét a mezőgazdaság, tehát a kisgazdasztály adja. A németek okos földbirtokpolitikájukkal annyira mentek, hogy ezelőtt 10 évvel 77%-át ezelőtt 5 évvel 87%-át tavaly pedig

már 90%-át fedezték Németország élelmiszer-szükségletének. De a német gazdáink iskolába is járnak és ott komolyan, megfizetett erővel tanulnak az ország jövője érdekében, mert a birtoklás képessítéshez van köve és csak kiváló gazdák kapják meg a kitüntető „Bauer“ címet.

Csak mi, magyarok nem tudnánk tanulni? Csak mi magyarok nem tudnánk, vagy nem akarunk dolgozni, vagy tán a testi munkát szűgyelünk? Mi volt Szent-József és a világ megváltója Krisztus? Ácsok, tehát testi munkások! Mi volt Pál apostol? vagy annyi más sok szent, azután kiváló nagy ember a világon? Munkás, dolgozó emberek, akik két kezük munkájával, verejtékével kereszték meg a mindennapi kenyeret és így

megszentelték a nehéz, fárasztó testi munkát, mert lélekkel, a Szentlélek ajándékával járatták azt át. Ezért dolgoztak örömmel, Istenben való hittel, családjukba, hazájukba vetett szeretettel és odaadással.

A magyar lélekéből fakad a föld szeretete. Ez pedig testvér a hazaszeretettel. Arra tanít a földrajz, hogy a földet szerető magyar ifjúsagot ne fordítsuk el a rögtöl, amelyért őseink egy hosszú ezredéig alatt annyi vér, fájdalomt és könnyet áldoztak, hanem tanítsuk meg annak minél korszerűbb, minél jövőképzőbb megmivelésére. Mert ma is igaz gr. Széchenyi Istvánnak az a mondanása: jaj annak a nemzetnek, amelyik nem tudja fiait foglalkoztatni.

Jelentés a lévai közkönyvtárról

III.

Külön előirányzati költségvetés nem volt a könyvtárnak. A fenntartási összegek a Város évi költségvetésében vették fel s a pozsonyi Országos Hivatal részéről történt — a leggyöszörjő jól elkészült — jóváhagyás, illetve a mindig sütségként jelentkező Országos-szegély megérkezése után utalványozattak ki a lélekszám-perceutek szerint. Ezen rendszerben a két könyvtár (szlovák és magyar) és a Múzeum szükségletét is évenként egyesítve szerepelték a Város költségvetésében. Az 1938-ik évre összesen 35.500 — K.

A könyvtárnak semmiféle segélye, erkölcsi tevékenységétől vagy egyesektől származó pénzbeli jövedelme nem volt. Tagsági díjakból az 1938. évre beírva volt 241 tagtól 1.461 K (olyt be, ami Pongóben 204.84 A: előzőben iratkozókól) a Csmjegyzékért szedett összeg 333 K, azaz 47.58 Pengő. A könyvtár-állomány gyarapítása 3851 K t, azaz

551.12 Pengőt igényelt, miből könyvvásárlásra esett 2.072 K, azaz 292 Pengő, folyóiratokra 887.50 K, azaz 126.79 Pengő. Könyvek bekötésére 591.50 K, azaz 84.80 Pengő. Irodai szükségletekre ment 362.10 K, azaz 51.72 Pengő.

Könyvtárnyitás 40 héten át 71 napon. A könyvtárok száma napi 25 és 80 között váltokozva 3462 egyén volt.

Kiadott 8.129 mű 9.436 kötetben.

Magyar könyvbarátaink tényleges számát a Könyvtárban mindig úgy tartotta nyilván, hogy amennyiben a Társág legnagyobb részt egy-egy családra vonatkozott, melyeknek tagjait ha csak egyre-másra ötre becsülnék, a fent kimutatott könyvzám megoövezszik legalább is harmadfélszeresen. A családoként 4–5-re becsült olvasók arányában az olvasott művek száma eszerint 30.000-re, köteteként 35.000-ra becsülhető, mely számok a felszabadaúásunk után megtartott népszámlálás eredményének lélekszáma arányában: az összlakosság mindenikére 3 kiolvasott könyvet lehet felvenni... az irni-

kormány távirati rendelkezését, melyben megtiltja, hogy magyar vagy német lapokat kiközbesítsenek. Még cseh lapokat sem engednek be, kivéve azokat, melyek Prágában jelennek meg. A tilalom a folyóiratokra is kiterjed. A vasuti utazás is tilos. A cseh állomás-eljáró azonban kijelentette, hogy az utazási tilalom néhány napon belül valószínűleg megszűnik.

A cseh-szlovák állam ügyei mégsem állhatnak oly szilárdan, máskülönben ily érthetetlen tilalmakkal nem zaklatnának. Vagy teljesen el akarnak zárni a külvilágtól és a cseh „kulturára“ akarnak bennünket is kényszeríteni?

Február 10. Maróton jártam. Az adóhivatalban a hadikölcsön kötvények szelvényeit be nem váltják s az osztrák államadóssági kötvények kamatait nem fizetik. Ugy hallottam, hogy az adóba be-számítják, — de ezt sem teszik. Adómat tehát ki nem fizettem. Ha a cseh-szlovák állam az elődállamok tartozásait önmagára kötelezőnek nem találja, mi jögon kívánhatja tőlünk, hogy adót fizessünk?

Az a hír járja, hogy a párisi békekonferencia állítólag a cseh-szlovák állam határait már megállapította, és pedig a Vág folyóig. Bár igaz lenne! Azt a területi veszteséget, amely Liptó, Árva, Turóc, Trencsén megyék és Nyitra megye északi részét a csehnek juttatná, az ország el tudná viselni!

30 tagból álló csendőrküldönitmény érkezett Marótra, amelyből Garamszentbenedekbe is fog jutni.

Február 12. Tegnap este a vonat Párkány-Nána felől 3 órai késéssel érkezett. Ma pedig vonat egyáltalán nem érkezett.

Február 13. Délután azt a telefonhírt vettem, hogy a garamszentkereszti h. főszolgabíró estére hozzám jön. Mikor a vonat érkezése iránt érdeklődtem, kitűnt, hogy esti 9 óra körül kell indulnia Garamszentkeresztről, ide tehát legjobb esetben éjjel körül érkezhetik meg. Ugy látszik azonban, hogy el sem indult, mert

Február 14. ... ma reggelig még ide nem érkezett. Különben a vonat, mely Léva felől esti fél 8 órakor ért ide, éjjeli 2 órakor még Szénásfalun vesztegelt, ma reggeli 8 órakor pedig még nem érkezett Garamszentkeresztre.

Február 19. Megjelent a cseh csendőrség és követelte, hogy a fogyaszt. szövöetkezett magyar cégtábláját vétessem le. Írásbeli rendelkezést kívántam, ezt azonban fel nem mutatták, hanem a karhatalomra és a „cseh-szlovák állam“ törvényeire hivatkoztak. Ez elől ki nem térhettem, a káplánt tehát leküldtem, hogy a cégtáblát vétesse le és tésse el. A csendőrök elrendelték, hogy a cégtábla

felirta tőnyelvű legyen, de kegyesen megengedték, hogy alatta kis-bütkkel magyar is lehet.

Febr. 20. Tegnap a csáradí erdőszét, Urik Józsefet, valószínűleg orvadászok lelőtték. A csendőrség a nyomozást megkezdette.

Mától fogva állítog teljesen élszigetelnek bennünket, mert a vagyont akarják összeírni és a bankjegyeket lebélyegezni. A 200 és 25 koronás papírpenzt be nem váltják.

A csendőrség a kovácsii iskolában a magyar cimereket a falakról szuronyal letépte, lábál tiporta és a kalyhába dobta.

Febr. 22. Selmeczről érkező hírek szerint ott éhség uralkodik. Amióta a csehok a várost megszállották, élelmiszert sehonnan sem kaphatnak.

A csendőrség házkutatásokat tart. Fegyvereket keresnek.

Márc. 1. A bankjegyek lebélyegzéséről szóló rendeletet megkaptam. Olyan cseh-től keverék nyelven írták, hogy egy részét senki sem tudta megérteni. Miután köteles voltam a népnek kihirdetni, megtettem.

Márc. 3. Aranyosmaróton jártam a bankjegyek lebélyegzése végett. A legnagyobb zűrzavar uralkodott. Maguk a cseh kiküldöttek sem tudták a teendőket. A templom, iskola stb. alapokról azt mondták, hogy külön elbíralás alá esnek és csak 1% bélyegyet vonnak le belőle. Ide-oda küldözgettek, míg vegre ugyanugy bantak el velük, mint a többi magánpénzekkel, azaz 50%-at lebélyegzett bankjegyekben kifizették, a többitől pedig irast adtak.

Maróton beszéltek, hogy hat magyar érzesű plebános a fekete listán szerepel. Ezek: Borbás László ledecí, Karácsonyi Sandor zsitvaapáti, Báthy Gyula garamujfalusi, Pinter Karoly maróti és magam, — a hatodiknak nevét nem tudják, de valószínűleg Pothe Móríc nagyszászlezensényi plebános. Állítólag Srobár tót miniszter megírta a hercegprímásnak, hogy a mi nyugdíjaztatásunkat kívánja. A dolog azonban nem olyan könnyű, mint ahogy képzelik. Majd meglátjuk.

Ugy veszem észre, mintha csendes megfigyelés alatt állának. Hetek óta postát sem kapok, nyilván elkobozták. Legalább is erre vall a postamesternek kijelentése, hogy nem tudja, hová tegye postámat.

Márc. 7. Négy cseh katona járt nálam, hogy sertest rekviráljanak. Az újbányai rendőrkapitány írásit is felmutatták, amely őket erre felhatalmazza. Megmagyaráztam nekik, hogy az újbányai rendőrkapitány joghatósága alá nem tartozunk. Máskülönben nincs rá rendelet, mely a rekvirálást megengedné.

(Folyt. köv.)

olvasni tudó felnőttekre nézve ennek kétszerezését. Ami a kultúrát illetőleg mindenütt divergáló társadalmi állapothoz képest nem marad az átlagon alul. (Vége)

KULONFÉLÉK

— A HŐSÖK EMLÉKÜNNEPÉN. Vasárnap országoszerű emlékünnepe keretében áldoztak a világháború esettől hősök emlékezetének. Léva is kegyelettel emlékezett meg hős fiairól. Dél előtt kilenc órákor ünnepélyes isteni tiszteletet tartottak a hitfelekezeti templomban, ahol a lelkeskedő ünnepi beszéd keretében emlékeztek meg a világháború áldozatairól. Az ünnepély 11 óra után a katonatemetőben folytatódott, ahol a hadsereg tisztikarának küldöttségére, nagy-számú közönség, a polgári lakulatók, katonai diszciplína, leventék, cserkészek, a gimnazisták alakulatai, stb. hódoltak a hősök emlékének. Ott volt a vármegye tisztikara Kecser főispán és Siska alispán vezetésével, Léva város küldöttsége Klein polgármesterrel az élén. A Lévai Dalárda Heckmann István karnagy vezetésével a magyar Hízekeggyel nyitotta meg a kezeletes ünnepélyt, majd Miklóssy Béla a HONSZ ügyvezető igazgatója mondta el beszédét. Szálljunk vissza egy negyedszázad mesyéje fölött a múltba — mondta többek között. — Virágos katonavonatok mentek ők is, viték piros életükre, melyre szűzán nemokára fehér álmot borított a halál. Dalos kedvre, nótás sakkal mondtak lsten hozzád az ittmarradnak, mert hívta őket a hazá, meg kellett védeni az ősi jussot, hogy majd dicsőségesen jöhessegen hazá, ha az első ősi falevelek lehullának. De nem jöttek vissza. Elestek ott messze a végeken. Doblerdón, Galicia román, Psemyaliben, Limanovánán, vagy valahol egy elhagyott kárpáti sorosán. De emléktük, vitézségük, a haviért, az ezeréves Magyarországról, az viszont hési harcuk tovább él. Pedig amiért feláldozták a piros magyar életet, a nagy magyar hazá elvezett. Idegen kézbe került a vértikkel öntözött ősi rög s a hős magyarok legendás tetteiről még itt ma egy éve is csak suttogva mondott emlékbeszédet a bus magyar szé'. Ma már minden máskép van. Ma könnytől eborult szemmel, újra szabad magyar szóval husz év után először mondhat köszönetet az ajkunk. Ma először köszönti hős emléket szabadon a barát. Ma először hallja ittmarradt, elhagyott árvákat felmagasztalva az esellett hős magyar katonák nevét, és elporladt édesapák. Először ejtszabád könnyet, a gondoktól, az élet keresztjétől megfört magyar hadiözvegy. Ma reméljük, hogy majd minden jó lesz, s hogy a magyar igazság, melyért ti harcoltatok, már elindult az útján. Reméljük, hogy a véretekkel szentelt rög minden darabja viszatér, hogy minden magyarnak, özvegynek, árvának jut bőséges kenyér. A ti eporladt szívetek az örök zálog, hogy az ezeréves hazá majd újra élni fog, mert nem lehet, hogy anny sziv hiába omla vért s keserveben anny hi kebel szakadt meg a honért. Ezután a korszoruk elhelyezéséért sorra. Elsőnek a hadsereg korszoruját tette le Nagy Bédog ezredes, vármegyei katonai parancsnok. Hőök — mondta az ezredes — ma már a szabad anyaföldben álmcditok a szabad Magyarország fölirtásdéséről; a magyarok nejjá már felkelőben van. Ti nem hiába haltatok meg! A vármegye korszoruját Siska Dező alispán helyezte el. Magyar eszmékért küzdött, a magyar igazsáért meghalni: dicsőség. Megfogadjuk — mondta — hogyha például lesz rá a hazának, mi is követjük példátokat. Hulley János helyettes polgármester a város, János Jenő a HONSZ, Szobi Endre a frontarcosok, Tömörkényi Gyula a Pálmay csoport, Bucsek Gyula a Keresztény Munkás Egyesület és Dodek János a Katolikus Kőr korszoruját tette le. A megható ünnepélyt a Dalárda Himnusz éneke, majd díszmenet fejezte be.

— HŐSÖK EMLÉKÜNNEPE ORSZKÁN. Az oroszai frontarcosok és a SÁMKE kegyeletes ünnepeit rendezett a világháborúban esellett hősök tiszteletére. Az ünnepejt a Hízekeggyel nyitotta meg a SÁMKE kiűző énekkara id. Sibál Károly vezetésével. Szilágyi László százados mondott szívet-lelket megindító beszédet és babérkoszorút helyezett el Orszka község 19 hősének emlékszojrára. Ezt Molnár Gyula szervezőbizott megáho szavalta követte. Galgóczy Imre az ifjúság nevében mondott emlékbeszédet melyben kifejezte, hogy a hősök példáját kell követni a magyarságnak, a szebb magyar jövő kivívásában. Stomolányi József lévai főgimn. tanár mélyhatáru beszédében azt hangoztatta, hogy az élet minden területén a magyar jövő katonái vagyunk, mert amit az esellett hősök elkezdtek, nekünk folytatni kell. Végül Rozenyó Marika szavalta a Szózatot.

— ANTAL GYULA HALÁLÁNAK ÉVFORDULÓJA. Május 24 én múlt egy éve, hogy Antal Gyula, Léva város legmunkásabb polgármestere, aki Lévat rávezette a modern értelemben elképzelt városiasodás útjára, váratlanul örökre lehunyt a szemét és elhagyta örökül fiatal lelkének fűzét és a megkezdett munka folytatását. Munkatársai és barátai az évforduló alkalmából felkeresték Antal Gyulának a ref. temetőben levő sírját, hogy emlékezzenek az elköltözöttől. A város korszoruját Kain Özön polgármester tette le Antal Gyula sírjára rövid kegyeletes beszéd kíséretében. Az Egyesült Magyar Párt korszoruját Schubert Tódor kormányfőtanácsos, a párt járási szervezetének elnöke helyezte a sírra, ugyancsak megemlékezvén Antal Gyula lelkes és munkás magyarságról. A villamos telp virágait Kern Oszkár, az Üzemi bizottság elnöke tette le a sírra. A lévai ref. egyház is kegyelettel áldozott egykori lelki vezére emlékének. Az iskolában szünetelt a tanítás és évfordulón és Antal Gyula emlékének tiszteletére megszóáltak a harangok.

— GYÁSZHIR. Sulyos csapás érte kiavarsányi Flaka Géza alezredesét, a lévai járás testnevelési elődját, akinek hitvese, születte nemcsak Alitiz Edüh életének 29. évében, hosszú szenvedés után, vszárnap déiben elhunyt. Földi maradványait az egyházi bejelentés után Tiszakecsibe szállították és az ottani róm. kat. temetőben levő családi sírba helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmisét a budapesti Ferenciek templomában mutatták be. Az elhunytat férjén kívül egyetlen gyermeke és a rokonság gyászolja.

— FELHÍVÁS az egykori m. kir. nyitrai 14. honvéd gyolozredt volt katonáihoz! Bajtársak! Közeledek a világháború piskorovicei csatájának az évfordulója, amelyet annak idején ezrednéppél választottuk és első ízben a ma még idegen megszállás alatt szenvedő Székelyföldön, Kászónban ünnepeztünk. A világháború vérvízátára után ezek a bajtársi találkozók Budapestre, majd Esztergomban zajlottak le, de most, hogy a Felvidék egyrésztének felszabadulásával Barsvármegye síkföldi része is visszakerült az anyaország szent testéhez, szabad lett a 900 éves Léva városa is, amely dicső ezredünk alsóptó városa és kedőbb egyik zászlóaljának otthona volt: az idei ezrednéppet június 11-én az immár szabad Léva városában üljük meg, a lévai országzászló előtt, azon a helyen, ahonnan a legfelsőbb parancsra a harcra indultunk. Bajtársak! Jöjjetek minél többen június 11-én Lévere, mutassuk meg az egész országnak, hogy a 14-esek véreben meg a régi magyar tűz lobog és nem felejtették el azokat az idöket, amelyek lélekbén összeforrasztottak bennünket a magyar hazá védelmében. Bajtársak! tartsatok számon és figyelmeztessétek egymást szerde a hazában és jöjjetek családaitokkal együtt a felszabadult Léva várocsába, amely testvéri szeretettel vár benneteket. Mindazokat a 14-es bajtársakat, akik edig még a címterba való felvételre nem jelentkeztek, felkérjük nyomban jelentkezzenek a Bars kiadóhivatalban (Léva) levelező lapon, hogy részükre meghívók küldhetők legyenek. Ugyancsak a Bars kiadóhivatalban jelentkezzenek június 8-ig a lévai ünnepélyen megjelenni szándékozók is. Ezt a dátumot pontosan be kell tartani. Ez a dátumot pontosan be kell tartani.

kedvezményes vszuti utazás kiészközlése céljából. Bejelentendő a személyek száma, külön feltüntetendő, hogy a bajtársak milyen élelmiszere tartanak igényt: a közösbében akarnak-e részt venni, vagy lacikonyhán ékeznek, esetleg élelmet hoznak magukkal. Budapest, 1939 május 25. A nyitrai 14 es bajtársak nevében: vitez Námeth-Deisler Károly, ny. tábornok, volt ezredparancsnok.

— JUBILEUMI ÜNNEPÉLY. A lévai Iparos Övszökör június 18-án ünnepli 50 éves fennállásának évfordulóját. Az Iparos Övszökör vezetősége mindent elkövet, hogy a hagyományoknak megfelelően bensőségessé, lélekelmélővé tegye az ünnepejt. Székelyföldi intézkedés történt a vidéki társégyesületek fogadására és elhelyezésére. Az ünnepejt társasbéd követi, este pedig színelőddással egybekötött táncmulatság lesz, melynek fényét a fővárosi nivóju kerülhelyiség emeli. Részletes műsört később közölünk. Rendezőség.

— A PÁLMAY-CSONPORT TAGJAIT az elnökség felkéri, hogy a június 4 iki ipoly-ségi táborozásra szölo jelentkezési lapot kötfelírelés bélyeggel ellátva, nyomban küldjék be.

— ÜZENET A LEVAI ÖREGDIÁKOKHOZ. A f. hó 22-én megválasztott „szökebb bizottság” tagjait értesítjük, hogy Pünkösdi ünnepe-re való tkintettel nem hátfön, hanem szerdán este fél 7 órakor lesz az értekezlet a Kat. Körben, ahol szívesen látjuk nemcsak a helybeli, hanem a környéken lakó öreg diákokat is. Rendezőség.

— JÓTÉKONYSÁG. Az Első Magyar Átálló Biztosítói Társaság lévai főügynöksége a lévai árvaháznak, az irgalmas nővérek intézetének, a St. M. K. E.-nek, a városi szegényháznak, az izr. agymenháznak és a kiskoszmályi Bétel árvaháznak 50—50 Pengő adományt utalványozott. — Nagy András nagysallói malomtulajdonos a hidrokonkainak és hadiözvegyeink részére a pünkösdi ünnepek alkalmából 300 kg 0 as lisztet volt szives adományozni. A nemeslelkű adakozónak ezután is haás köszönetét fejezi ki a HONSZ elnöksége.

— A SZÖGYÉNI KATOLIKUS LEGÉNYEGYLET ZASZLÓAVATASA. Eményekben gazdag ünnepe volt vszárnap Szögyén közösbég és környékének. A szögyéni Katolikus Agrárifjúsági Legényegylet helyicsoportja tartotta tagavató és zászlószentelési ünnepélyét, 53 legény tett fogadalmat a megnyitobodott Hazában Szent István király új országának megteremtésére, a KALOT mozgalom országpítő munkájára. Dr. Haiczl Kálmán szentesi tanácsos, a Felvidék magyarságának tiszteletben álló egyénisége, szögyéni plebános, lendülettel beszédében tudította az ifjúságot a hitartó munkára, ismertetve a mai ifjúság nagy nemzeti és egyetemes világnemzeti feladatait. A fogadalmóttelkapcsolatban szentelték fel a Legényegylet új zászlóját. Kiss Józsefné zászlóanya, a Legényegylet ügyelők pártfogója lelkes szavakkal köszönte meg az ifjúság beléhelyezett bizalmát. Délután Stegmár Lajos és nejének remek adományát, az új keresztutat szentelte fel P. Csulén Kólos ferencrdi házfőnök. Este a Katolikus Körben az ifjúság bemutatkozó esztjén változatos program szörazokozta a közönséget. Megjelentek a nána, nagyövedű, kéméndű, kúrti Legényegyletek kiűldött csoportjai is. A KALOT országos központját Bárány Imre egyházmegyei titkár képviselte. A szögyéni ifjúság emlékezetes nagy ünnepept Kiss József, Pál Elemér és Bathory Emil tanítók rendezték Szabó Lajos képlán irányítása mellett, akik ezzel az ünneppéllyel is megmutatták, hogy megértő vezetők az ifjúságnak, fáradszhatatlan harcossai a KALOT mozgalomnak. A szögyéni ifjúság munkájától sok nemes eredményt vár nemcsak a község, de az egész környék lakossága is.

— A BATTYHÁNYI UTCAI polgári leányiskolát meglátogatott lévai polgaristák részére a budapesti intézet igazgatóra pályázatot hirdetett a kirándulás leírására. A bírálóbizottság melynek dr. Pataky Ferenc igazgató és neves fődnik, Havas István is tagja volt, döntése szerint az I. díjat (15 pengő) Kern Mária III., a II. díjat (10 pengő) Kucs Lenke III. és a III. díjat (5 pengő) Lotocha Sári I. p. o. taruló nyerte meg.

— **ELJEGYZÉS** Ferenczi Hermuska Zseliz, Major Ferenc Léva jegyesek. (M. k. é. h.)

— **A LÉVAI EGYHÁZKÖZSÉGI VÁLASZTÁS,** arra való tekintettel, hogy a hivatalos listán kívül más választási lista nem adatott be, a szabályok értelmében elmarad és a hivatalos listán szereplőket a választási bizottság az egyházközségi képviselőtestület tagjaivá fogja nyilvánítani. A névsort mult héten közzöltük.

— **BALLAG MÁR A VÉN DIÁK . . .** Beszédese, meleg ünnepség színhelye volt május 24 én a lévai gimnázium Történelmi jelentőségű nap volt ez, amidőn a husz évi megszűlés után ismét magyarrá lett gimnáziumtól búcsút vettek az első magyar tanulóknak. Tizenkilenc VIII. oszt. tanuló eszpon fejezte be középiskolai tanulmányait, a bucsúzott el az Alma Materől. A hetedik osztályosok már kora reggel megjelentek az intézetben és virággal díszítették föl a távozók osztályát. Az évvégi összefoglalások befejezése után, az ifjúság, Simesy Tibor testnevelési tanár vezetésével, felsorakozott az iskola udvarán, a nyolcadikosok az intézet zászlajával, s megkezdődött a megható búcsúzás. Egy első osztályos fiú és leánytanuló köszönt el kedves szavakkal a távozóktól, s tizenkilenc kisfiú, illetve leány nyújtott át nefelejt csokrot a könnyező boldog „nagy” fiúknak és lányoknak. Az érettségizők nevében Kocsák György búcsúzott el Kéksey János igazgatótól, Aleksza Ambrus osztályfőnöktől, az intézet tanári karától és diák-szövétől. Új érzem, hogy akkor cselekszem a leghelyesebben — mondta többek között, — ha búcsúbeszédemet, az imádásig szavaival kezdem. Hélt adunk Neked, Mennyi Atyánk, hogy kegyelméből idáig jutottunk; igen, a szívünkben fakadó, bensőséges hála őszinte imája szálljon a Mindenható felé, hogy kegyes volt megengedni azt, hogy szabad magyar hazában, édes anyanyelvünkön végezhetjük el tanulmányainkat, a magyar nyelv csodás muzsikája zengjen tantermeinkben, melyekben felzabaldulásunk előtt idősen, gyűlölködő szemmel akartak belénk ojtani, haránk és nemzetünk iránti hűségünket megingatni. De a köszönet és hála szóval meg lelkünkben ama férfiak iránt is, akik fáradságot nem ismerve dolgoztak és küzdöttek sárbaráti haránk feltámasztásán és husz keserű év után levették a rablincset egymillió magyar kezéről. E sorsban a mi vezérünkhöz vitéz nagybányai Horthy Miklóshoz szálljon a szeretet és hála szava, országyarapító Kormányzó Urunkhoz, akit segíten a jószágos Isten továbbra is, hogy nemzetünket egy boldogabb jövő felé vezesse. Ezután az intézet igazgatójának, az osztályfőnökek és tanári karának mondott köszönetet atyai jószágért és gondoskodásért. Majd a diáktársakhoz szólva azt hangoztatta, hogy a magyar jövő munkái akarnak lenni, a magyar nemzeti szellem fárdhatatlan terjesztői, a magyar állameszme megemeltük harcossai. Magyar hazánkhoz szűsége van munkás kezekre, mint Széchenyi mondta, minél több kiművelt emberlő, ifjú lendületre és teljes odaadásra. Mi a haza szülőfalatába akarunk állani. Kérlek benneteket Testvéreim, egy, két vagy több év múlva ti is ilyen elhatározással álljatok helyünkre. Segítsen bennünket Istenünk, hogy elhatározásunknak méltóan élhesünk, segítse hazánkat naggyá, virágzóvá és hatalmassá tenni — fejezte be lendületes beszédét. — Kálnay Sári a magyar leány tiszta, nemes lelkeségével búcsúzott a „kegyes Anyától”, majd a távozó leánytanulók nevében fehér szelenszalagot kötött a nemzeti zászlóra. Kéksey igazgató beszédében rámutatott arra, hogy a magyar haza bizalma és szeretete kiéri ezt a sokat szenvedett ifjúságot utjain. Kérte a távozókat, hogy ebben az iskolában, a lévai magyar gimnáziumban, életük egész folyamán az otthonukat lassák s hozzák el mindenkor örömeiket és bánatukat ide bizalommal és hűséggel. A Himnusz hangjai mellett adta át a szent magyar lobogót a VIII. osztály a VII. osztálynak. Ezután a tanulók díszmenetben vonultak el a nemzeti zászló előtt, majd a végzett növendékek a Gaudemus igitur és a Ballag már a vén diák hagyományos verseit énekelve megindultak a magyar élet felé.

— **ANYÁK NAPJA.** Vasárnap ünnepelte az „Anyák napját a lévai állami elemi iskola. A megnyitó beszédet Bindy Endre ág. ev. főesperes mondta, meleg szavakkal méltatta az Anyák napjának nemes jelentőségét. J volt látni az örömtől könnyező sok-sok édesanyai arcot, amint boldogan hallgatják gyermekeik szeretettel tolmácsolás versit, jeleneteit és dalsát. Bizonyára még sokáig fülükben cseng majd Koventsy Sándor a neves dalszerző és ismét igazgató megható szép dala amit a bájos Presztolánssy Magduska énekel kedvesen csilingelő hangján. Pros rózza ága, hirtatos virága. Borulj reá édesanyám rácos alaklákra. Majd a négy szólamu: „Van egy kedves kicsi falu, című dal”. Végül egy megható szép gyermek jelenet következett: Ilyésné, Ferenczy E. darabja, Wili Ferencné rendezésében. Igaz őszinte megügyialkozás a tiszta érzelmeknek. Kit ne hatott volna meg a kedves kis Cservenák Bözike, amint könnyes szemekkel vigasztalja beteg édesanyját, vagy H. abovszky Ionka a zokogástól csukló gyermekü udvözlete. Minden könnyesepp drága ajándék az édesanyáknak. A főzerepet Csuvára Ionka játszotta meglepő játéktudással. Látszott az egész rendezésben, hogy a tanítóitok nem a külső hatásokra törekedtek. Hiszen nincsen még szüpaduk, nincs még harmóniumuk, de a Kormányzó Ur szépen felidiszitett képe alatt az iskola táblán a ridg számok helyén, minden külső dísznél szebben hirdette ennek a napnak mély, lelket telemelő jelentősége: „Édesanyám szeretet!”

— **A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR** Pünkösöd kétnappal díjkiuglást rendez, értékes nyerevény tárgyakkal.

— **A HONSZ LÉVA VÁROSI ÉS JÁRÁSI VEZETŐSÉGÉT** az alakuló közgyűlés így alakította meg: Elnök Jancss Jenő. Társelnök Dr. vitéz Sirkány Sándor, Janicsek Károly, Csuvára László és Dr. Gyapai Éde (Zseliz). Alelnökök Ivicsics József, Fest Ernő. Elnör Zvara Mihály Ügy. igazgató Miklóssy Béla. Titkárijegyző Kovács Jenő Pannafáros Csákányi Sándor. Hírnagy Németh Ferenc. Ügyvező D. Korpás László. Orvos Dr. Korsek László. Számvizsgálók: Kocz József, Boldis Béla, Óvári József. Országos küldött közgyűlési képviselő Miklóssy Béla, Rakovszki Mihály, Ondrejka József, Óberth János, Gutrai István, Kugyela Lajos, özv. Kovács Mihályné, özv. Csepész Lajosné, özv. Szvetlyik Pálné, Pilka Ferenc, Paluska István, Orel Lajos, Uhoák Mihály, Feldmann Aladár, Hindi József, özv. Kecián Andrásné, özv. Pap Andrásné, Sirba Miklós. Alapél Handel Kálmán, Felsőpél Várdai József, Alsószecse Pólya Ferenc, Felsőszecse Tóth Lajos, Csata Török István, Oroszka Bodoni Lajos, G. St. György Bodoni Lajos, Fári István (Köhid), Fűzességymart Béla József, ifj. Pécsi András, Varsány Gurkovics István, Kukér Djunovszky István, Lékér Dámián István, Málas Václav Lajos, Fajtkürt Dikány István, Nagykalna Guayics Károly, Paksi András, Kiskrána Krekó András, Nagyszell Erdélyi Zsigmond, Nagysáró Hócska István, Kissaró Zubák András, Terganye Grolmusz Gáza, Gibela József, Ujbars Huska G. u. a, Marosfalva Peterke Gyula, Vámosladány idb. Palásti Sándor, Kisóvár Tóth István, Zseliz Komzsis József, Alsógyöröd Sulka Péter, Felsőgyöröd Havalla Vilmos.

— **PESTSZENTIMRE LÁTOGATÁSA LÉVAI.** Pestszentimre városának polgárai a lévai áll. fiú és leánypolgárit választotta testvériskolájul gazdag könyv és karcsónyi szeretet adományokat küldött. Ezenfelül is buzgó levelezés folyt le a két iskola növendékei között. Mindkét iskola tanulói már égett a vágytól, megismerni egymást. Ez most végre valóra vált. Vasárnap Léva jötték a pestszentimrei polgáristák. Már az állomáson is hatalmas tömeg lévai diák fogadták őket. Az ünnepélyes fogadtatás a Polgári Iskola előtt zajlott le. Novotny József igazgató fogadta őket a tanári kar, Botika Mária a tanulók nevében. Ezután öszzemelegedtek a testvér diákok. Az épület megismerése után az intézet ifjúsága megvendégelte őket. Az ebédre valóit maguk a

diákok hozták össze, és a III. és IV. leányosztály növendékei főtözték meg Cibulka Simuné és Dragóczy Aglaja tanárnők vezetésével. Ragu leve, rántott borjú 4 fajta kórtéssel, salátákkal, sütemények, torták volt a menü. Minden 4 tanuló jutott egy torte. Valóságos cukráz remekmű volt a két könyv torta. A feirataik a következők voltak: Eömeneteli Nipól. Bircsak minden könyv igény édes volna. Bizony hamarabb megették, mint pódium átovatást volna. Az ebéd, a terítéket, a kiszolgálás ékes bizonyította annak, hogy Lévának az állami leánypolgári az az iskolája, amelyik a száraz tudományok mellett a praktikus életre a háztartás cínjától-bínjától kezdve a gépirásig megtanítja növendékeit. Novotny József és Sobi Endre beszéde után Brecc igazgató köszönte meg a szives fogadtatást: „Bizony sokszor már azt hittük, hogy hiába tanulj Nagymagyarországot, de nem csüggedtünk. Aggódva vártuk, hogy az első lépés, a Felvidék visszatérése megtörténjen. Lévat előre választottuk testvéraradunknak, az állami polgárit testvér iskoláknak. Legalább úgy vártuk Inredy Béla szavait a bécsi döntés után, mint a lévaiak. Az a hatalmas öröm, amint akkor éreztünk, csak fokozódott ezen lelkes magyar szreg láttán. Szavait Péja Tibor köszönte meg. Ezután az iskola házi főnökele zajlott le. Kóteles László „Hízek Magyarországot feltámasztásában” című felolvasását végigtönyezte a tanuló sereg. Pal Kató, Varrany Irén zojgora, Ruzyák Magda ének és Blógh Gáza hegedű számai is nagy sikert arattak. Az uszoda, könyvtár, muzeum, várom, Kálvária, 48-as honvédelmi megtekintése után mindegyik pestszentimrei testvér diákjához ment vendégl. Másnap pedig a „Vizontlátásra”-val hagyta el a kuruc Lévat.

— **A POSTAHIVATAL KÖZLI,** hogy a hivatal bejárata előtti levélsekre nyomban 21 óráttal reggel 4 óráig bedobott levelek reggel 4 órakor továbbítva lesznek és Budapestben még aznap délelőtt kiközbesíttetik.

— **FELVIDÉKI EMLÉKMŰ.** A Községi Közlönyben olvassuk: A magyar Felvidék visszacsatolásának valamilyen emlékmű formájában való megörökítése kedves gondot a az anyaországi és felvidéki hazafias köröknek. Vannak akik a kassai dóm csontkörtörtant szeretnék emléktörvényként kiépíteni, mások nagyszabású Rikózi-mű:emot óhajtanak emelni, ismét mások valami nagy kulturális emléktörvényt léteztetni. Bars vármegyében az a terv merűt fel, hogy az ősi máriacsaládi Palos templom és kolostor ujjaépítésével kellene a trianoni bélicekek szétpartatlásának történelmi fordulatát megörökíteni. Máriacsalád Bars vármegye legdélibb pontján van, az Alföld és a Felföld összeleitelkezésénél, hol a magyar és a szlovák nép öszzetalálkozott. Máriacsalád sűrű erdősegtől körülvelet halmon áll, melynek dombjairól megkepő kilátás nyílik az O. és Uj-Nitra ezüstös tükreire, a komáromi rónaszeg ezüst szalagként csillogó Dunára és köztük szigetként szétzört községekre. Udvár, Óhaj, Nagysurány tornyaira, Érsekújvár ködbövesző képerre. A természet festői helyén áll romjaiban is bűszke méltóságteleg kolostor a letűnt századok néma tanujának. A magyar építőművészet kiváló barokkalkalása puztult el benne és a szakértők véleménye szerint már művészetörténelmi szempontból is meg kell menteni, így ezután ujjaépítése a hazafias cél mellett jelentős kulturális célt is szolgálja.

— **MELY KÖZSÉGEKRE VONATKOZIK A BEJENTÉSI KÖTELEZETTSÉG?** Egyik előző számunkban közzöltük az államrendőrség kapitányi hivatalának hirdetését, mely szerint a 65.044—1930. B. M. rendelet alapján a 122.700—1935. B. M. rendelet 2 §-a szerint a lakának, illetve a tartózkodásnak 24 órán túl terjedő változását be kell jelenteni. A lévai járás főszolgabírói hivatala közli, hogy ez a bejelentési kötelezettség a lévai járásban az alábbi községekre terjesztett ki: Bori, Csánk, Garamlók, Kiskálma, Kisköszmály, Léva, Nagykálma, Óvár, Ujbars, Zseliz.

Hajnali séta

Bujom az erdőt, ha ezer szemem volna
Akkor sem tudnám felszippanítani
A sokizű furca zörrenést, mit a Nap
A Titok nagy mélyéből dalol ki,
Ó, kicsoda illata van itt a reggel
Harmatos keblének! Élet szaga
Ómlik a fákra s mint csodaemlő
Tele a föld józú borokkal,
Miktől minden megszépül, megifjodik,
Még az öreg tölgy meglankadt tüze is
Kihajt egy friss, üde rügyecskét,
Mely a halhatatlanság legszebb éneke:
Hogy minden öröm és csak változás.

Reggel van . . . bizonyára most mosdik
Az őz a forrás vidám, kedves vízében,
Mely messziről jön, mert hívja a cél,
Az ismeretlen valóságba nyúló keze,
Mit mindnyájan érzünk fel nem fogva,
Hisz nekünk a valóságról csak őt érzék mesél,
S ama örökhöz ezer is kevés . . .
Mégis mily szép az erdő s benne a reggel . . .
Ezer madár és ezer bogár,
Mind a Harmónia fenségét hirdetik
S hogy van szivünk, mely kapu oda,
Hol minden fehérre meszelt csoda: lélek.

Jöjj ki reggel az erdőre, jöjj ki ember,
Tágra nyisd a lelked szűkös zsákját,
Hogy minél több fény gúnyon, omoljon belé . . .
S mint a Garam a Duna ölebe,
Ugy görgessük magunkat az alkotó felé
Rendületlen, hogy az örök élet
Már itt lánogljon dalt belénk a boldogságról,
Mely nyugodt, szent mint az erdő
Reggeli susogó méhe.

De nem tartozik ide a beszéd,
Mikor mindent felszít a tavasz tomboló ereje,
Már nevet a fű, zölden
Huzódnak, hevernek a legelők,
Kövérek az örömtől, mer rájuk nevet
A szent hasadásk pillanata:
Most szüli a természet a jövőt,
Hogy az ősz majd magába sirassa a termést.
Ó, az apámat is így vitte el egy titkos üzenet,
Mert mindent elhív a predestináció,
De minek a szó. Ott jön a pásztor
Szalonnától s csóktól jóllakottan,
Billeg-ballag, meg-megáll s felnevet
Az ég habos-kék keszkenőjére . . .
Ilykor maga módján imádkozik . . .
A kutyá is felvakant, a reggel
Csiklándja szaladni vágó talpait,
De a kötelesség mindennél előbbre való
S csak körbe-körbe hajtja a nyáját.
És feldöng lent a völgynek bárony teste,
A vonat rohan, de fentről mázlik,
Mert mindennél sebesebb a végtelen,
Mert minden nagyság csak képzelet.
Az erdő csendje még most porzik, de majd oszlik . . .
Nyugalom: minden sima, ébredő . . .

Kersék László.

— AZ ANTAL GYULA-EMLEKBIZOTT-SÁG gyűjtőitveit az illetékes hatóság az egész vármegye területére engedélyezte, a munka ezeketán fokozottabban fog megindulni, hogy a siremlekek még ez évben elkészülhessen.

— LEVENTEOKTATÓ-KÉPZŐ TANFOLYAM ZÁRÓGYAKORLATA. Bars és Hont k. e. e. vármegye leventeoktató-képző tanfolyama a múlt hét szombatján fejeződött be. Ebből az alkalomból meghívottak előtt zárógyakorlatot tartottak a katonai gyakorlóterén. Koczor Gyula főispánnal az élen megjelent itt a vármegye vezető tisztikara, a járási és a városi hatóság képviselői, a vidéki lelkészek, tanítók s levente-egyesületi vezetők stb. Nagy Bódog ezredes, vármegyei katonai parancsnok őszinte örömeinek adott kifejezést afelett, hogy Léván és a vármegyénkben olyan meleg érdeklődés mutatkozik a levente intézmény ügye iránt, azért a legfelsőbb szolgálat nevében köszönetét fejezte ki. A legmagasabb szolgálat is örömmel állapította meg azt, hogy ezen a vidéken igen fejlett a leventeintézmény és pompás anyaggal rendelkezik. Kifejté az ezredes, hogy katonai szempontból milyen nagy jelentősége ez. De nevelési tekintetből is hasznos a leventeintézmény, mert az ifjúságot fegyelmre, kötelességteljesítésre és a keresztény magyar

erkölcsök megbecsülésére neveli. Katonai szempontból azért nagyjelentőségű, mert a leventeintézmény elvégzi az ifjúság előzetes kiképzését s amikor az ifjúság katonai szolgálatra bevonul, az előkészítő kiképzéssel már alig kell foglalkoznia, nyomban átterhet a szakkiképzésre. Az ilyen módon szervezett hadsereg igazi biztonságot nyújt az országnak. A tanfolyam résztvevői ezután Szénássy levente közterparancsnok vezetésével különféle gyakorlatokat mutattak be a meghívott vendégek előtt. A gyakorlatok a jelenlévők legteljesebb elismerésével találkoztak. A bemutatott zárógyakorlatot díszmenet zárta be, majd Nagy ezredes elismerését fejezte ki a leventeoktatók kiváló teljesítményéért.

— KINEVEZÉSEK. A belügyminiszter dr. Pályi Pal Bars és Hont k. e. e. vármegyei aljegyzőt Arvanaszki tündöklő; az igazságügyi miniszter Csérepka Pálért a lévai, Fischler Jánost az ipolyági, Szabadka Gázt a verébelyi járásbírószághoz teleknyomvezetővé; Nopp Ernőt a lévai, Járdánházy Antalt az ipolyági járásbírószághoz irodafőtisztivé; Gáspár Jánost a lévai, Podiebrad Józsefet a verébelyi járásbírószághoz segédőtisztivé; Brcelley Miklóst, Drenka Józsefet, Drenka Józsefnét, Bura Annát a lévai, Zsugó Gyulát az ipolyági, Farkas Istvánt a verébelyi járásbírószághoz ideiglenes minőségű kezelővé és a lévai járásbírószághoz Fülöp Lászlót II. o. ideig. minőségű altitosté; a belügyminiszter Balogh Endre lévai és Ujlaky Endre bányai lakost detektív gyakovnokká nevezte ki.

— A MÁVAUT IGAZGATÓSÁGÁNAK FIGYELMÉBE. Az egész vidék hálás a nyári menetrend terén bevezetett új autóbúsjáratokért. Azonban a verébelyi autóbúsj menetrendjét ószhangba kell hozni a vonatjarrattal. Ugyanis a budapest—párkányi vonat 16 46 perckor érkezik a lévai pályaudvarra, a verébelyi autóbúsj ezt a vonatot nem várja be, noha csak 13 perccel van szó. A verébelyi autóbúsj a párkányi vonat beérkezése előtt 13 perccel 16 33-kor indul, így a vonattal érkező verébelyi-vidéki utasoknak nincs alkalmuk a hazajutásra. Tekintettel arra, hogy az autóbúsj végállomása Verébely, így bizonyára nem fog nehézséget okozni az autóbúsj menetidejének a vidék közlekedési szükségleteinek megfelelő módosítására.

— A GYÜMÖLCSTERMELŐK Országos Egyesületének Bars-Hontmegyei tagozatát Léva székhellyel június 25 én fogják megalakítani. Részletek későbbi számban.

— A TATAI DIÁKOK LÉVÁN. Az Esterházy Miklósról elnevezett tatai Kegyesrendi főgimnázium növendékei a kisértő tanári karral és szülőikkel együtt 675-en f. hó 25 én, különvonalon Léván érkeztek, hogy Léva diákútagával megkössék a magyar testvériség kapcsát. A tatai vendégeket a lévai gimnázium minden osztályának növendékeiből összehívott díszcsapat fogadta. A hatalmas diákcsereg első utja a vasuti pályaudvarról a lévai országszállóhoz vezetett, amelyet a tatai diákok lelkes beszéd kíséretében megkoszorúztak. It a város közönsége nevében Páldy Béla meleg beszéddel üdvözölte a vendégeket — ugyanis mint a tatai főgimnáziumnak egykori növendéke. — Beszédében ama óhajának adott hangot, hogy a tatai főgimnáziumban tanító piaristák minél előbb foglalhassák el régi állomáshelyeiket: Nyitrán, Privigyén, Trstenán, ahonnan husz év előtt a cseh megszállás miatt távoznok kellett. A tatai gimnazisták pompás fuvószeneke-re a Himnusz játszott, majd a díszmenet után a Városi Vigadó színháztermebe vonult a diákútag. It a lévai gimnázium részéről Vágó Balázs tanár üdvözölte a vendégeket, majd Papp Elemér, a tatai gimn. igazgatója mondott lelkes magyar tüzeltől izzó hazafias beszédet, amelyben a magyar hazáért való munkára és az önfeláldozásra buzdította mind a lévai, mind a tatai diákokat és tolmácsolta az anyország diákútagának óadó szeretetét a visszavonult magyar testvérek iránt. Ezután a magyar címer jelentőségét méltatta és átadta a lévai gimnazistáknak a minden osztály részére hozott magyar címerrajzokat. Az ünnepély további során diákok szerepeltek, majd a tatai diákútagok a Szózatot énekelte el. Majd a várost tekintették meg.

KELLEMES PÜNKÖSDI ÜNNEPEKET KIVÁNUNK

kedves olvasóinknak, hirtetőinknek és lapunk minden barátjának.

HELYREIGAZÍTÁS

(A barsi ref. egyházmegye elnöksége)

A „Bars” f. évi 21. számának „Előőrsön” rovatában megjelent cikk a városunkban legutóbb lefolyt ünnepélyekkel kapcsolatban burlakban kritizálja egyházunk magatartását. A cikk ezen részével városunk felekezeti békéje érdekében polemizálni nem kívánunk.

A cikkirő a továbbiakban ezt mondja: „Különösen hatott azok előtt ez az ünneplési tilalom, akiknek még élénk emlékezetükben van az a néhány év előtti ugyancsak katolikus szent, d. nem magyar, hanem cseh király (Václav) felekezeti különbség nélkül való országos jubileumi ünneplése, mely ellen sem részvételi tilalmat elrendelni, sem tiltakozni egyetlen nem katolikus magyarnak sem akadt szava, sem mersze, pedig akkor inkább akadhatalom volt”. — A cikkirő ezen állításával szemben a tárgyi igazság és ref. egyházunk reputációja érdekében, mint a barsi ref. egyházmegye felelős kormányzó, indítatva érzük magunkat kinyilatkoztatni, hogy tudomásunk szerint szent Václavot egyetlen re. testület vagy hivatalos funkcionárius sem ünnepelte, ünneplési tilalom kibocsátására pedig egyházunk tiszta magyar jellegénél és a nemzeti ügygel összeforrott voltánál fogva semmi szükség nem volt. Miért is e helyen felhívjuk a cikkirőt, közölje azon ref. egyházközségek vagy iskolák, lelkészek vagy tanítók nevét, akik szerinte az ünneplésben résztvettek, mint mindaddig, míg ezt nem cselekszi, cikkét a felekezeti béke elleni támadásnak, a tények és a történelem meghamisításának tekintjük.

Léva, 1939 május 23-án.

Dr. Nagy Béla s. k. Czeglédy Pál s. k. egyhym. gondnok. * esperes.

A Barsi Ref. Egyházmegye elnökségének nyilatkozatát a legnagyobb készséggel közöljük. Lapunk 59 éven keresztül minden tekintetben megőrizte pártatlanságát. Soha nem tett különbséget magyar és magyar között azért, mert az egyik talán katolikus, a másik pedig protestáns volt. Hogy valaki milyen jó magyar, azt egyedül és kizárólag csak abból lehet megítélni, hogy mit cselekedett nemzetünk, nyelvünk és kulturánk érdekében.

Kijelentjük, hogy az „Előőrsön” című rovatunknak multheti számunkban megjelent s. r. c. lemez sorai lapunkban csakis sajnálatos elnézésünk következtében jelenhettek meg. Lapunk irányelvénye nem fedé az Előőrsön rovat írójának nézete.

Mi, akik végig küzdöttük a csehszlovák megszállás alatt a kisebbségi élet harcát, nagyon is tisztában vagyunk azzal: kik és mennyit cselekedtek önfeláldozóan a magyarsáért. Vallásfelekezet szempontjából nem szabad és nem lehet osztályozni a magyarságot.

Tudjuk azt, hogy a református egyetemes egyház mily hősiességgel vívott a csehszlovák hatalommal. A magyar nép önvédelmére önerőjéből magyar nyelvű teológiát és tanítóképzőt állított fel. A református lelkészek évekig nem kaptak kongruát, mert a cseheknek megtagadták a hitéségküi letevését. És a csehszlovák kormány a ref. egyház törvényeit éppen az egyház kifejezetten magyar magatartása miatt nem hagyta jóvá.

Nekünk minden csepp magyar vér kedves és drága. Mi nem lehetünk és nem is leszünk sohasem oly pazarlók, hogy születés vagy vallás miatt különbséget tegyünk becsületes, derék, igaz magyarok között. Lapunk a nagy Pázmány Péterrel éppen oly büszkeséggel emlékezik meg, mint ahogy tiszteli és becsüli Szentci Molnár Albert emlékét. Mind a kettő izzig-vérig magyar volt és a miénk volt.

Az Előőrsön c. rovat írójának nézetét éppen ezért nem osztjuk és a helyreigazításunk készséggel teszünk eleget.

Horatsik Pál kiadó.

Dr. Kersék János felelős szerkesztő.

A Légoltalmi Liga Női Aloportja.

megalakulása óta először gyűlt egybe csütörtökön a Kath. Körben, hogy meghallgassa orsz. titkárnőjének Olinger Bláának előadását, aki a legkiválóbb felkészültséggel beszélt a nők faladtáról a Légoltalomban s annak legmélyebb problémáit fejtegette. Sajnos, előadást csak néhány szóban tudjuk hozni. A L. L. nem a háborút akarja szolgálni, de a háború borzalmait akarja enyhíteni. A jó szervezésen, alapos felkészültségen múlik minden. Ismertette a nemesokára érvényre jutó Honvédelmi rendeletet, mely szerint háború esetén 14 éves kortól 60 éves korig a nők is szolgálatot fognak teljesíteni, mindenki a számára legalkalmasabb munkakörben nyer beosztást. Többgyermekes családnyak, a beteg s családi körülményeik miatt alkalmatlanok kivétel alá esnek. Követendő példáját látjuk ennek a nagyszerű elgondolásnak Finnországban, ahol a nők férjük helyét töltik be s háború esetén így lesz a nőből lámpagyújtató, utcaszepő, vagy irodavezető, sőt állomásfőnök is. Így az alig 4 milliónyi nép minden férfitagja katonasorba állhat. Mi is nyugodtabban szembenézhetünk minden háborús veszedelemmel, ha zsebbünkben meglesz a beosztásunk, együnkben a szaktudásunk s szívünkben az elszánt segíteni akarás. Az L. L. megszervezése a férfiak dolga, mi nők csak segíteni akarunk, a férfiak alkotják meg a csontvázat, izomrendszerét, de hogy lüktető erő, élet legyen benne, hogy egyenletes, soha nem szünetelő vérkeringés táplálja, arról nekünk, nőknek kell gondoskodni. Nekünk kell átvenni a köztudatba a L. L. eszméit, meg kell szeretnünk azt a munkát, melybe mindnyájunknak bele kell kapcsolódnunk. S ha vannak közérdekű problémáink, ne halgassuk el, hanem teljes nyíltsággal adjunk kifejezést kívánságainknak a L. L. összekötő szálain keresztül. Sch. R. M.

— MAGÁNORVOSOK IGAZOLÁSA. Várme gyének hivatalos lapja hirdetésmény közöl a visszacsatolt területen lakó magánorvosok igazolása ügyében. A m. kir. min. 2440/1939. M. E. sz. rendeletének 2. §-a értelmében mindazoknak a magyar közszolgálatban nem álló orvosoknak magaviseletét, akiknek a visszacsatolt területen 1938. nov. 2. napján legalább három hónap óta volt állandó lakóhelye, vagy oda a Csehszlovák állam területéről 1938. aug. 2. napja után költöztek és igazolják, hogy méltányos érdemű körülmények kényszerítették korábbi lakóhelyük elhagyására, ha magukat valamely orvosi kamara kötelekébe felvételti óhaját, igazoló bizottságok útján felül kell vizsgálni. Bars és Hont k. e. e. vármegyék, továbbá Esztergom és Nógrád megyék részére Balassagyarmaton állított fel igazoló bizottság. Az igazolás iránti bélyegtelen kérelmek a hivatalos előadóhoz címezendők a Balassagyarmaton sz. telepén hivatalnál adandók be.

— LÉVA VÁROS KÉPVISELŐTESTÜLETE f. hó 26-án közgyűlést tartott. Legelőször is illetőségi ügyeket tárgyalt és 41 egyéneknek adta meg a lévai illetőséget. Klein Ödön polgármester jelentésében beszámolt a budapesti küldetéséről. Az előjáróság eljárás munkálkalmak bevezetése érdekében, szorgalmazta a félbenmaradt építkezések befejezését és új közmunkák indítását. A szociális közmunkák költségeire a belügyminisztérium tízezer pengő fölötít, a munkanélküliségnek idényzerű enyhítése céljából. (A polgármesteri jelentést technikai okból jövő számmunkban fogjuk bővebben ismertetni.) A közgyűlés ezután letárgyalta a városi mérnök által beterjesztett javaslatot a belügyminisztérium által rendelkezésre bocsátott tízezer pengő felhasználására, az összeget utcák javítására és járdák készítésére fogják fordítani. Megdöbbenést keltett az egyik városi anyama bejelentése, hogy amíg az elmúlt év hasonló időszakában 26 munkanélküli volt Léván, ezzel szemben most az egyesült magyar pártnak 647 munkás tagja van munkanélküli. Ezért kell sürgetni most a közmunkák gyors megindítását, mert az aratás alatt a sok munkanélküli már munkát fog találni. A közgyűlés az uszodafürdő építési munká-

lati befejezésére szülőlgő összeg fedezetéről gondoskodott különbözők kölcsönök igénybevételevel. A főgyűlésre még visszatérünk.

— ORSZÁGZASZLÓAVATÁS LESZ Nagysalóban június 4-én. D. e. tíz órakor a templomban ünnepélyes istentisztelettel kezdődik az avatás, majd a zászlófelállítás helyére vonul a közönség, ahol dr. Sőreghy Mátyas, a Hadastyán-egylet kiküldöttje és az ereklýes országzászló nagybizottság képviselője mondanak beszédeket, végül az 1849-es emlékműhöz vonulnak s megkoszorúzzák azt.

— A BUVÁR UJ SZÁMA ismét nagyszerű bizonyoságot adja a tudomány kutatás és a mindennapi élet kapcsolatának. Ezúttal a Földközi tenger problémáiról kapunk áttekintést (nemes Suhay Imre). érdekes cikket olvasunk a bőrérzésekről (Tangl Harald), a Balaton-vidék egyik védelmére váró természeti emlékeiről (Chonoky Jenő), a nyersanyaghiányról (Kecskő István), a rezonanciáról (Hoffmann Ernő). A könyvnapra készülő ödön olvasókörönség fokozott figyelmre számíthatnak Fitz József, Trócsányi Zoltán, Siklóssy László és Kozocsa Sándor gazdagon illusztrált cikkei a magyar könyvnyomtatás múltjáról és a Nemzeti Múzeum könyvtáráról. A természetkedvelő igaz örömet lelheti Wagner János, Molnár László, Poroszlai Valéria, Dancza János, Palla Ákos cikkeiben. Kulín György a Hassel-üstökösről fényképsorozatot közöl. A májusi szám tartalmát még változatosabbá teszik a technikai érdekességek, tudományos hírek.

— ANYAGTORLÓDÁS MIATT a későbbben beérkezett cikkeket a jövő számban hozzuk.

ASSZONYOM! Ősz haját legtermészetesebb színekre olcsón festi BARTOS hölgyfodrász, Léván. Aki festett, szokított haját is tartósan ondolja garanciával.

Bucuszó.

Ezuton mondok Isten hozzadot jóbarátainnak, ismerősöknek, kiktől személyesen nem volt alkalom elbucuszni

gényei PANÉ.

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton mondok hálás köszönetet mindazon kedves rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik forrón szeretett felejtethetetlen jó ferjem, illetve édesatyám és kedves vőnk elhunytja alkalmával részvételük felkerestek és őt utolsó útjára elkisérték.

TURMANN és BRAUNER család.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet a következő adományokat kapta.

Április hó

Baroska János 15 Pengő, Tóth Istvánné Kiskér 20 drb. tojás, 4 liter tej, Zorád Aladár 8 szál kolbász és számai, özv. Bona Jánosné Varsány 20 tojás, dr. Szekuti Jenőné Bpest 10 Pengő, Bánik Józsefné 7 Pengő, Juhász Károly Garamszentgyörgy 1 szak burgonya, Ferencz István Alsógyőröd 25 drb. tojás.

Fogadják a nemesszív adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAY MÁRIA.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

Születések. Guzman Lajos Pollák Anna leánya Erzsébet — Balog Gyula Bakai Jolán leánya Eszter Katalin — Zoller Dániel Szászák Margit fia László.

Házasságok. Lovas Vilmos rk. Vizi Jolán ref. — Csernák József rk. Kardos Gizella rk. — Moravék István rk. Tóth Irma ref.

Halálesetek. Özv. Mandák Józsefné sz. Jancsó Katalin 74 éves — Kisvársányi Fialka Gézané sz. nemes Alitiz Edt 29 éves — Breyer Ferenc 78 éves — Kabát András 46 éves — Simonyi József 65 éves.

S Z I N H Á Z

Kapuzárás a lévai színházban.

Az utóbbi napokban tudapesti művészek vendég szerepére hozott mozgalmas előadások és nagy látogatottságot a lévai színházba. Már több estén keresztül vendég, régi ismerősünk — Iván szintársulatból — Várady Lajos, a Vigszínház művésze, aki diszkrét finomsággal, stílusos alakításával emelte az előadások sikerét. Daya Margit, a Nemzeti Színház művésznője, Mindig a nők kezdi című vígjátékban vendég szerepelt. Juchmoru, gaminos játékaival meleg derűt varázolt a színházba, de meg kell mondanunk azt is, hogy játékaiban kirívó volt a mestersékltség, hiányzott belőle az emberi közletlenség hatása. Jávor Pál két estén át, a Legyen úgy, mint régen volt operettben és a Süt a nép vígjátékban mutatta be művészetét. Robosztó erőt sugárzó férfisságával mindig megteik a színpad. A beszéde emberi melegséggel vagy dacos kemény magyarsággal zeng. Nagy és forró sikere volt mind az Áron főhadnagy, mind Sámson Mihály szerepében.

Egyébként a Süt a nap igen szép előadásban ment. Bartók Juci, Kollár Livia, Tihanyi Marika (leszámítva túlzásait) igen hatásosak voltak. Takács a tanító szerepében az élet emberi színeit árasztotta. A fősvény, számító paraszot Máár és a tiszteltest Bartos életesen mutatta. Kárpáti Margit, Nagy Imre kedves, derűs alakítása is tetszett. A katonai díszszakaszt is lelkesen ünneplte a közönség.

Szerdán és csütörtökön a Trafikos Erzsike operett volt műsoron, amelyben a szintársulat új tagja, Nagy Ferenc debütált a lévai közönség előtt. A rokonszenves színész bemutatkozása igen szépen sikerült. Bartók Juci, Kollár Livia, Gárdonyi, Várady, Nagy, Kárpáti Margit és Tihanyi Marika osztottak az előadás meleg sikerében. Kollár Bébi táncbetéjével viharos tapsokat aratott.

A Feketeszaru cseresznye pénteki előadása egyik fénypontja volt az idénynek. Könyves Tóth Erzsit, a Nemzeti Színház kiváló művésznőjét lelkesen ünneplte a közönség. Benső dinamika, forró szenvedélyesség és drámai erő lüktetett játékában, ami partnereit is valóságos szuggerralta. Gárdonyi dráma szerepében szinte meglepően erős volt. Várady, Székely, Reményi, Takács, Bartók és Kollár tüntek ki az általában jó együttműködés, amely most méltán rászolgált a dicséretre.

Zimonyi Márta az „Erzsébet“-ben vendég szerepelt Léván.

A lévai színiidény egyik legnagyobb művészi eseményének készül az Erzsébet című magyar daljáték bemutatója május 30-án. Az igazgatóság költséget nem kímélve, Bercsenyi Tiborral, a Nemzeti Színház szcenikai főfelügyelőjével teljesen új díszleteket készített, ragyogó új ruhákban kerül a közönség elé a legzebebb új magyar daljáték: Erzsébet. Hogy a darab milyen óriási sikert aratott, elég ha azt említjük meg, hogy már a 150. előadásán túl van és ebben arivált Zimonyi Márta, a Magyar Színház kiváló énekművésznője, aki Latkóczy Ida szerepében tüneményes sikert aratott. Hogy az igazgatóság minél parádésabban állítsa ki az Erzsébetet, május 30-ára és 31-ére Zimonyi Mártát hozta le, aki a Pésti Magyar Színházban lejártszott szerepét Léván is alakítja. Az igazgatóság kénytelen volt megsérkelt helyáremelést csinálni, hogy mindenkinek módjában legyen az Erzsébet daljátékot és abban Zimonyi Mártát megnézni.

Meg kell még említenünk, hogy Takács Oszkár, a közkedvelt komikus bucuquesijét június 1-én tartja a Bubus című zenés vígjátékban, ahol 3 óran keresztül állandó drúben és vígagában tarja a közönséget. Ez az előadás egyben a szintársulat utolsó előadása is. — Az utolsó esték bizonyára zúfoit házak előtt fognak lezajlani, hiszen egy évig kell várunk megint a szintársulatra.

— HALÁLT OKOZOTT A GONDTALANUL LEADOTT RIASZTÓLÖVÉS. A Felvidéki felszabaduláskor Bény községben a gazdáltná váló szlovák telepesek házaira, kirendelt nemzetőrök vigyáztak. Múlt év november 15-én Varga Máté volt a nemzetőrök parancsnoka. A délutáni órákban megjelent abban a telepesek házában, ahol Varga Máté tartózkodott, Szűcs Péter és 1 kg-ra való zsírt vitt el Varga tiltakozása ellenére a telepesek bódónjából, egyben kijelentette, hogy ismét visszatér. Szavát be is vátotta

és órsági szolgálatot teljesítő nemzetőrtől a Varga Máté által gondosan lezárt telepes házek kulcsait kérte, nyilván abból a célból, hogy azokat kifosztassa. Mikor Szűcs Péter jogtalan kívánságáról Varga értesült, azonnal felkereste Szűcsöt, akit felszólított, hogy azonnal távozzék. De Szűcs egyre csak a kulcsokat követelte. Varga a hozzá kapkodó Szűcsről több lépést hátrált és ismételt felszólította, hogy ne közelítsen hozzá, távozzék rögtön. Szűcs azonban erre rá se hederített, a hátráló Vargát követte, kapkodott

feléje. Varga erre revolvért rántott és azt oldalra célozva elsütötte. Szűcs a lövés pillanatában Varga felé ugrott, úgy hogy a lövés a jobb kucscsont alatt találta. A golyó áttörtte a főtéreret és a légcsövet, az erős vérzés következtében az áttörtött légcsőbe toltat a vér fulladás miatti halálát okozta a színhelyen. Az ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Varga ellen. A komáromi kir. törvényszék büntető tanácsa most tartotta meg az ügyben a főtárgyalást és több tanu, valamint orvos-szakértők meghallgatása alapján elfogadta a vádlott azon védekezését, hogy ölési szándék nélkül, pusztán riasztás céljából lött, azonban mivel a riasztólövés nem felfelé, hanem vízszintes irányban adta le és ezzel a Szűcs halálát idézte elő, megállapította a gondatlanságot és az ügyészi indítványtól eltérően gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek a vádlottat, akit 3 havi fogházra ítél. Az ügyész felebbezést jelentett be.

— A BPESTI TAVASZI VÁSÁR LÉVAI KIÁLLÍTÓINKALMULTHEJI KÖZLEMÉNYÉHEZ az alábbi pótlást kaptuk: A névsorból elnevezésből kimaradt a Schoeller-cég, amely 30 darab ónix és aragont dísztárgyat és Koprda István szabócég, amely egy öltönyt állított ki. G. G. J. J. Mihály pedig nem lakatos, hanem rézműves.

Első magyar könyvnap

NYITRAI és TSA

könyvkereskedésében Léván

Tormay Cecile: A régi híz Elegáns szép kötésben	4.—	könyvnap után	6.—
Lyka Károly: A művészetek története	6.60	" "	12.—
A magyar művészeti irodalom elő klasszikusának mesteri tollal megírt könyve			
Barabás Pál: 100 év múlva mindegy	2.90	" "	3.60
Szrubián Dezső: Akácok árnyékában	2.90	" "	3.60
Török Rezső: Nehéz ma férjhez menni	2.90	" "	3.60
Vaszary Gábor: Kislány a láthatáron	3.90	" "	4.80
Jókai Mór: A lőcsei fehér asszony kartonkötésben	2.90	" "	4.80
Móra Ferenc: Négy apának egy leánya egészvászon	2.50	" "	4.50
Magyarországi és Erdélyi urak (Pálffy János emlékezései) kartonkötésben	5.60	" "	7.—
Horváth Jenő: Felelősség a háborúért és a békeszerződésért	4.—	" "	6.—
Ady: Összegyűjtött novellái szép kötésben	4.80	" "	7.60
Kodolányi: József az ács	4.40	" "	5.40
Ráth-Végh István: Új butaságok az emberiség kultúrtörténetéből	4.80	" "	6.—
Illyés Gyula: Külön világban	4.80	" "	6.—
Kovács Imre: Kolontó	4.80	" "	6.—
Barát Eber-Takács: A művészet története 176 egy-színű, 16 színes képpel kötve	7.90	" "	12.—
Kassák Lajos: Egy kosár gyümölcs	3.90	" "	5.80
Gárdonyi Géza: Öreg tekintetes	2.50	" "	4.50
Arany János: Toldi trilógia fűzve	1.90	" "	3.20
Maróthy Jenő: Felvidéki falevelek fűzve	2.80	" "	4.20
Sötér János: Fellegjárás	5.20	" "	8.—
Supka Géza: Magyar kacaj (anekdóta gyűjtemény fűzve	1.20	kötve	1.50
Berend Miklósné: Akik kihullottak Isten tenyeréből	4.50	" "	5.90
Féja Géza: Dózsa György	5.20	" "	6.60

Új magyar könyvek:

Gulácsy Irén: Tegnap és régmúlt	fűzve	3.40	kötve	4.80
Kosáryné, Gizella: A föld ködében	"	2.80	"	4.—
Dénes Rézella: Csapkelesztély	"	3.—	"	4.20
Kerekesházy József: Lipsz	"	3.—	"	4.20
Korda Miklós: A világ csak hangulat	"	5.—	"	7.—
Kathleen Norris: Szegény lány is férjhez mehet	"	3.40	"	4.60
Daphne Du Maurier: Manderly-ház asszonya	"	5.50	"	7.50
vitéz Somogyváry Gyula: Város meg a sárkány	"	2.80	"	4.—
Dékány András: Tátrai tűzek	"	2.80	"	4.—
Falu Tamás: Tiszta víz	"	2.60	"	3.80
Szabó Pál: Szakadék egész vászon kötésben	"	6.60	"	"
Kerék Mihály: Magyar földkérdés	"	8.60	"	"
Szinyai Zoltán: A Boc	"	3.60	"	"
Nyírő József Madéfalvi veszedelem (fehér posztó kötésben)	"	5.60	"	"
Rudnó Teréz: Osztott szerelem fűzve	"	4.—	"	"

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat, Hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Operaházi Zenekar. 13.10 Hősök napján. Vitéz Somogyváry Gy. megemlékezése. (Hangfelv.) 14 Hanglemezek. 15.45 Mursi Elek cigányzenekara. 19.15 Hírek. 19.25 Tánccselepek. 19.50 Sportközlemények. 22 Bpesti Hangv. Zenekar. 23.20 Közv. a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gy. cigányzenekara muzsikál. 0.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 8 Szózat. 12.30 Koncert Fuvószenekar. 14.15 Hanglemezek. 15 Világhíradó, előadás. 15.15 Budai Dalárda. 16.35 Veress Károly cigányzenekara. 17.45 Bródy András volt ruszin miniszterelnök és Rády Elemér dr. beszélgetése Kárpátalja husz éves küzdelméről. 18.15 Tánccselepek 19.15 Hírek. 22 Közv. a Bristol-szállóból. Debreceni Kiss Joska cigányzenekara muzsikál. 23 A Rádió Szalonzenekara, Neo-Bechstein zongoraszmakkal. 0.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Hogyan született meg a Vaskapu. Felolv. 12.10 Kácz Lajos cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.10 Beszkárt-zenekar. 19.15 Hírek. 19.25 Suki Tóni cigányzenekara. 20.40 Operaházi Zenekar. 22.20 Közv. a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazzzenekara játszik. 0.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Eugen Stepat balalajka-zenekara. 12.40 és 14.30 Hírek. 17.10 Berzsenyi L. és Villax I. dr. magyar nótákat ad elő két zongorán. 18.15 A Rádió Szalonzenekara. 19.15 Hírek. 22 Közv. a Pátria-kávéházból. Balázs K. cigányzenekara muzsikál. 23.20 Tánccselepek. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, Hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Jancsin Ferenc hegedűl, zongorán kísérí Keleti Frigyes. 12.40 Hírek. 13 József nádor 2. honvédfőparancsnok zenekara. 14.30 Hírek. 17.10 Huszonöt éve halt meg Fesztv Árpád, előadás. 17.35 Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál. Egerváry J. tárogatózik. 19.15 Hírek. 21 Közv. a Gellért-szállóból. Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 21.40 Hírek. 23 Hanglemezek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Az orosz—japán háború utolsó felvonása: a csuzimai csata. Felolv. 12.10 Országos Postászenekar. 12.40 Hírek. 13.30 Csorba Dezső cigányzenekara. 14.30 Hírek. 17.40 Gertrude Konatkowska zongorázik a magyar—lengyel művészcseréjében. 18.15 Laky Tóth Erzs Kacsók és Tarnay dalokat énekel, zongorakísérettel. 19.15 Hírek. 20.15 Sportközlemények. 20.25 A Rádió Szalonzenekara. 21 A Rádió külügyi negyedőrája. 22 Közv. a Gellért-szállóból. Ilinczy László jazz-zenekara játszik. 23 Operaházi zenekar. 0.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna, hírek, hanglemezek. 10 és 12.40 Hírek. 13 Hanglemezek. 14.30 Hírek 17.40 Nagy Mária magyar nótákat énekel, kísérí Rácz József cigányzenekara. 18.15 Az olasz labdarúgó diadalutja. Pluhár I. előadás. 18.50 A cseh katona. Előadás. 19.15 Hírek. 19.25 Tánccselepek. 22 A Rádió Szalonzenekara. 23.20 Közv. a Dunapalota-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

— **MAGYARORSZÁG EGYSÉGE** címen a napokban jelent meg **Koppány-Kutsera István** (a lévai Kutserek családjából) székesfehérvári tanár érdekes füzeteinek II. kiadása. Meggyőző és gyújtó erővel, történelmi adatokkal megerősítve mutatja ki a trianoni „szerződés” tarthatatlanságát és Magyarország egységének létényszerű gondolatát. A füzet megrendelhető a szerzőnél Rákospalota, Bem u. 42/a I. Ára 40 fillér.

SPORT

Rovatvezető: **BOROS BÉLA**

LTE—ÉRSKEJUVÁRI SPORT EGYESÜLET 3:2 (1:1) bíró: Gábris. Az LTE: Jancsó — Mátyás, Ujváry — Horváth I., Benyovszky, Ocsák — Horváth II., Nemesok, Halász, Horváth II., Antal összeállításban vette fel a küzdelmet, régi riválisa ellen. A mérkőzést elég nagyszámú közönség nézte végig és örömmel tapasztalta, hogy az LTE a múlt hetinél sokkal jobban játszott. A 10. percben a bal-szélső a bíró hibájából oldalból megfut és megszerzi a vezetést. A 17-ben Antal közvetlen közelről, tiszta helyzetből félre bombáz, a 25-ben a 10-os szabadrugást Halász a kapu mellé helyezi. A 27. percben Horváth I. egyenlít, majd 11-es van az ESE ellen, melyet Horváth II. a kapu fölé löv. A második félidőben Antal helyett Juhász áll be és mindjárt megváltozik a játék kepe, az LTE többet és veszélyesebben támad, Horváth II. a 9. percben egy kavardónál megszerzi a vezetést, Nemesok a 15. percben kapufát löv, majd Ujváry 11-esét mellé helyezi. A 30. percben az ESE lefutásból egyenlít. Végül a mérkőzés végén Nemesok erős, védhetetlen lövést küld a kapura, melyet az ESE balhátvédje kezel út ki, a megittelt 11-est Benyovszky behelyezi és ezzel a mérkőzést az LTE megnyeri. Az LTE csapatában Jancsó bár kevés dőga volt, még mindig igen bizonytalan és meglátszik rajta a tréninghiány. A hátvédpár megfelelt, jól rugnak, elég gyorsak és elég jól szerelnek is. A fedezetor Benyovszky feljavulásával elég jó átlagot mutatott. Ocsák szorgalmas volt, Horváth I. lassu. A csatársorban a jobbszárny és Halász kiváló nyújtott, az elsőfélidőben balszárny gyenge volt, a második félidőben Juhász jó volt. Az ESE-ből Haulik kapus, Reiner és Kovács voltak a legjobbak. Gábris bíró többször tévedett mindkét csapat részére, de ez az eredményt egyáltalán nem befolyásolta, mert azt realitásnak kell tartanunk.

AZ **ELŐMÉRKŐZÉS**Nél a Leventék csapata az LTE Arzenál csapatával 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül mérkőzött. Mindkét csapatban több tehetséges futbalistát láttunk, akik több és szak-szerű tréninggel egészen kiváló játékosokká fejlődhetnek.

MA A BUDAPESTI CÉGLIGA válogatott csapata játszik az LTE-vel. A Cégligában a legjobb pesti futbalisták játszanak, ilyenkor mindegyikük annak a cégnek színeit képviseli, ahol alkalmazva van. Lehet mondani, hogy az idei idény legjobb együttese lép a pályára és az LTE is a legerősebb összeállításban veszi fel a küzdelmet: Jancsó — Mátyás, Ujváry — Horváth I., Benyovszky, Ocsák — Horváth II., Nemesok, Halász, Német, Juhász. Tartalékok: Grosz, Dohány, Kátay. Előmérkőzést Nagysálló játszik a lévai Leventék csapatával. Az előmérkőzés 3, a főmérkőzés 5 órakor.

HÉTFŐN az LTE valószínűleg Surányban játszik, míg jövő héten Ipolyágon és Urnapián a Komáromi FC játszik Léván.

2854—39. szám.

Tárgy: Siketnéma tankötelesek beiskolázása.

Felhívás.

Felhívom azon szülőket, kiknek 6—14 éves koru siketnéma gyermekük van, azonnal jelentse ezt be a városháza földszint 6. szám alatti hivatalos helyiségben.

A bejelentés elmulasztása büntetést von maga után.

Léván, 1939. május hó 24-én.

KLAIN ÖDÖN
városbíró.

L é v a v á r o s .

3635. szám.

Tárgy: Leventekötelesek jelentése.

Hirdetmény.

Felhívom a közönség figyelmét, hogy az összes Léván tartózkodó ifjak (iskolások és cserkészek) levente-összeírás végett az alábbi sorrendben, hivatalos órák alatt (d. e. 8—12, d. u. 15—17 óráig) jelentkezzenek a Várme-gyeháza (volt Városháza) II. em. 6. számú helyiségében.

1916, 1917, 1918 és 1919. évfolyamok f. é. június hó 5-én:

1920, 1921, 1922 és 1923. évfolyamok f. é. június hó 6-án — és

1924, 1925, 1926. évfolyamok f. é. június hó 7-én.

A 18. éven aluli leventeköteles ifjak bejelentését törvényes képviselője (atyja, gyámja) köteles megtenni, ha pedig nem a törvényes képviselőjének háztartásában él, az a szállásadó, munka- vagy szolgálatadó, akinek gondozásában vagy felügyelete alatt áll.

Az a leventeköteles, aki tizennyolcadik életévét betöltötte, maga köteles a bejelentést megtenni, de törvényes képviselője (atyja, gyámja), gondviselő szállásadója, illetőleg munka- vagy szolgálatadója köteles felügyelni arra, hogy bejelentési kötelezettségének eleget tegyen.

Aki ezen leventeköteles bejelentésére vonatkozó rendelkezést megszegi, az új honv. törvény 172. szakaszának 1. és 2. bekezdése értelmében kihágást követ el és két hónapig terjedő elzárással büntetendő.

Léva, 1939. évi május hó 24-én.

KORALEWSZKY KLAJN ÖDÖN
főjegyző. városbíró.

L é v a v á r o s .

3483—1939. szám.

Tárgy: Rézgálic árának megállapítása.

Hirdetmény.

Az árellenőrzés országos kormánybizfosa 1999—1939. számú körrendeletével a rézgálic kereskedői árát 1 q-nál nagyobb tételekben történő eladásánál q-kint 53 Pengő 50 fillérben, — 1 q-nál kisebb, vagyis kilogramos tételekben történő eladás esetén pedig porlász címén kilogramonként 1.5 fillér hozzászámításával métermázsánként 55 Pengőben állapította meg. A kereskedői árakhoz a gyári ár után fizetendő 4% fázisadó és a fogyasztás helyéig felmerült szállítási költségek hozzászámíthatók.

Amidőn ezt a fogyasztókkal mihez tartás végett közlöm, a kereskedők figyelmét felhívom, hogy az árakat szigorúan tartsák be, az árjelzőtáblát kereskedésükben függeszték ki, mert az ellenőrzéskor észlelendő hiányok esetén az illetők szigorúan lesznek büntelve.

Léva, 1939. május 23.

KLAIN s. k.
városbíró.

L é v a v á r o s .

3334—1939. szám.

Tárgy: Határkijelölési munkálatok.

Hirdetmény.

Léva város elöljárósága felhívja mindazon birtokosokat (a város lakói, közbirtokosság vagy más jogi személyek), akiknek birtokuk a jelenlegi országhatáron túl közvetlenül a határ mentén fekszik, hogy legkésőbb f. évi május hó 30-án délelőtt 12 óráig jelentse be mindazokat a kívánalmakat, amelyek a jelenleg érvényben lévő határral szemben részükre fennállanak.

A Határkijelölő Központi Bizottság a határ helyszíni kitézése alkalmával ezen kívánalmakat a lehetőség szerint figyelembe veszi és megkísérli a magyar tulajdont képező, de a határon túl fekvő magyar birtokok elcserélését oly területre szerezni, amelyek a magyar határon belül terülnék el és szlovák tulajdont képeznek.

A bejelentéseket a Várme-gyeház (volt Városház) II. emelet 8. sz. alatt hétköznapokon délelőtt 9—12 óra között lehet megtenni.

Léva, 1939. évi május hó 24-én.

VÁROSI ELŐJÁRÓSÁG.

3622—939 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter 79.527—1939. számú rendelete értelmében felhívom azon alkalmazottakat, kik a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területen a mező és erdőgazdász, az állattenyésztés, a halászat, kert és szőlőművelés, a selyemtenyésztés és méhészet körébe tartozó üzemben, vagy tulajdonrészt ezeknek ügyeit intéző egyesületben teljesített szolgálatuk alapján, a vonatkozó csehszlovák jogszabály szerint az általános nyugdíj intézetnél (Prága, Brünn, Pozsony) vagy ennek valamelyik pót-intézeténél nyugdíjra kötelezően biztosítva voltak, illetőleg jelenleg biztosítva vannak, továbbá aki vagy akiknek hozzátartozója a jelzett üzemen alapján járadékot (nyugdíjat) élvez, összerírási iwe-iknek kitöltése végett a volt járási hivatal 28. szobájában jelentkezzenek legkésőbb f. hó 31-ig.

Léva, 1939. május 26-án.

KORALEWSZKY s. k. VOJTÁS s. k.
főjegyző. városbíró h.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre ké-rünk választás szolgáló levelezőlapot csatoln

Motorkerékpár jó karban levő oldalkocsis eladó.
Honvéd utca 5. 644

Kiadó 3 szobás komfortos földszinti lakás június 1-ével. Petrogerli-u. 1. (a polgári iskola mellett). Megtekinthető naponta 2—6 óráig. Bővebbet Botkka-utca 3. 646

Bútorozott szoba külön bejáratú azonnal kiadó. Magtárkőz 2., Bakernél. 648

Lakás kiadó Klapka-utca 10. sz. házban. 651

2 szoba konyha, előszoba és mellékhelyiségek kiadók. 9. utca 2. 652

Tanuló felvétetik Nagy László bútorasztalosnál, Piarista-rendház. 655

4 szobás komfortos villa-lakás kiadó. Antal Gyula-ut 56. 656

Bútorozott szoba kiadó. Ferenc József u. 2. 657

Bútorozott szoba kiadó. — Bővebbet Singer Izidorné fűszerüzletben. 658

Különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Felszabadulás u. 25. 660

Különbejárátú utcai szoba fürdőszoba használatú kiadó. — Belcsák-sor 21. 662

Szuterén helyiség műhely vagy lakás céljaira július 1-től kiadó. Klapka-u. 6. 664

Különbejárátú bútorozatlan szobát keresek fürdőszobával, lehetőleg a belvárosban. Cim a kiadóban. 665

Három cukrászdai divány fogásokkal eladó. Zsitnyan cukrász. 666

Két üzletház a hozzá tartozó lakással együtt az új piactéren, Szt. István-ut 15. sz. alatt (régí Fogadó-utca) azonnal eladó. 667

Szoba konyha, speiz azonnal kiadó. Mikszáth-utca 6. — Érdeklődni Damjanich-utca 6. 668

Nyaraljunk a szép magyar tengerénél. Kérjen felvilágosítást és prospektust bármelyik utazási vagy menetjegyirodánál. Vegye igénybe 59 P-ért az „Egy vidám hét a Balatonon” c. ellátásos jegyfüzetet, mely az összes szolgáltatásokkal együtt és gyorsvonat III. osztály vasuti jeggyel oda-vissza egy teljes heti tökéletes balatoni üdülést nyújt. A jegyfüzet kapható a MÁV. összes hivatalos menetjegyirodáiban (IBUSZ) és a Hangya Szövetkezet fiókjaiban.

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öt jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Kiadó azonnal két szoba, konyhás lakás.
Bővebbet: Koháry utca 46.

Eladó Hegyalja utca 17 számú ház. Bővebbet ugyanott.

Rádió Telefonkfenk 3+1, kitünő hangu, jutányos áron eladó. Mángorlóköz (Zrinyi) 12.

Ház lakás üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. szám alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél Léva. 439

Kiadó helyiség, mely irodának vagy üzletnek alkalmas Boros házban. 589

Vigyázzon okmányaira! Foto-kópiát az eredetivel teljesen egyenlőt azonnal készít Foto Rusznák, Léva. 638

A Budapesti Kereskedelmi Akadémia Alapítvány

(V. Alkotmány utca 11.) főtagozatai:

a) Érettségizett hallgatók számára:

- I. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam középiskolát végzettek számára.
- II. Keleti kereskedelmi szaktanfolyam közép-foku iskolák érettségizettjei számára.

b) Középfokú keresk. iskolai tagozatok:

- III. Négyévfolyamu fiú felső keresk. iskola.
- IV. Négyévfolyamu női felső keresk. iskola.
- V. Kétéves női kereskedelmi szaktanfolyam.

Mindegyikről kaphat tájékoztatást!

Üzletáthelyezés

Van szerencsém a m. t. közönség szíves tudomására hozni, hogy 35 éve fennálló füveg-, porcellán és díszműáru-kereskedésemet

Széchenyi utca 1. alá, a postával szembe helyeztem át.

Kérem továbbra is szíves támogatásukat. — — — Teljes tisztelettel:

VAMOS MÓR, LÉVA

Olcso árak! Nagy választék! Szolid kiszolgálás!

Nem áll a feje tetején

az okos ember. Sőt, igyekszik biztosan állni a lábán. Akar biztonságot? Akar kényelmet? Akar rugalmasságot? Itt a receptje:

PALMA KAUCSUKSAROK

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy

bőröndös műhelyemet

Léván, Horthy Miklós-ut 11. alatt újból megnyitottam (a Stugel-ház udvarában.) A n. é. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel:

Kellner (Mayer)
bőröndös — LÉVA.

Butor kiárusítás!

Értesitem az igen tisztelt vevő közönséget, hogy üzletemben levő sajtőkészítményű butorokat elköltözés miatt május hó 30-tól június hó 3 ig **igen olcsó árban kiárusítom.**

KÁLMÁN LÁSZLÓ

BÚTORKERESKEDŐ
LÉVA, HORTHY MIKLÓS UT 3 SZ.

P é n z

áll a házhöz, ha idejében beszerzi államsorsjegyét! A pénzzel együtt nyugalom és boldogság költözik — otthonába!

A m. kir. államsorsjáték

40.000 ar. P-ös

főnyereményének, összesen 19.600 kisebb-nagyobb nyereményhuzása:

1939 június 6-án.

Egész sorsjegy 3 P. Fél 1.50 P.

UJ BOLT!

Könyv, papír,
írószer és
zeneművekben
Léván

Mussolini u. 5. (sarok)

Boleman Szilassy gyógyszerárral szemben

Jun. 1-én nyílik meg!

IRODAFELSZERELÉS
TANSZEREK,
KÖNYVEK,
ZENEMŰVEK

nagy választékával és készséggel állók szíves rendelkezésre.

UJ és ANTIQUAR KÖNYVEK!

IRÓGÉPEK vezérképviseltele

Több szakmai cég m. bizományosa!!!

Magyar könyvnap!

1939 június hó 1—2—3

ARANY JÁNOS:

Toldi trilógia

könyvnapra ára füzve 1.90 P

művészi egész vászonban 3.20 P

Könyvnap után 3 és 4.20 P

Magyar könyvek

címmel új sorozatot indít a Franklin Társulat.

A nemzetművelődés szolgálatában

Petőfi Sándor:

JÁNOS VITÉZ.

Arany János:

JÓKA ÖRDÖGE.

44 fillér.

Vörösmarty Mihály

munkái I—III. kötetben, egész vászon, prop. kiadásban.

Tekintse meg az összes könyvnapra könyveket!

Szíves látogatást kér:

Schubert

Pál.

TÖLTÖTOLL-JAVÍTÁS!

JÉGSZEKRÉNYEK

villamos hűtőkészülékek, sörkimérőkészülékek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések

HENNEFELD jégszekrénygyár
VI. O-ucca 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Telefon: 112-026, 115-646.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyrédemű közönség becses tudomására adni, hogy Léván, Horthy Miklós-ut 20. szám alatt (volt Szepessy utca)

liszt árudát

nyitottam. — Elsőrendű hengeralmi lisztek, takarmányliszt, korpa, árpa és kukoricadara — állandóan raktáron.

Eladás nagyban és kicsinyben!

A nagyrabecsült vásárló közönség szíves pártfogását kéri, teljes tisztelettel

Teszák László

lisztkereskedő.

**Megbízható
kerékpárok
csak szaküzletben
kaphatók.**

CSEPEL varrógéplerakat
Vadászati és halászati cikkek.

**Gramofonok és lemezek.
Szakszerű javítóműhely.**

TELEFON 130

BAROSKA J.

LÉVA, HORTHY M. UT 43.

**KERNNÉL
VENNÉL
NYERNÉL!**

A 42. magyar királyi
osztálysorsjáték

sorsjegyek kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Léván.

1939. évi június 1-től

Lévay Dezső

közismert és közkedvelt nyolc tagú cigányzenekara hangversenyez a városi kávéházban!

Kellemes, hűs, kerthelyiség, kitűnő borok, frissen csapolt legjobb minőségű sörök, a legjobb fagylalt és hűsítő italok várják a t. közönséget.

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Június 2-án, pénteken este 8.15 órakor
június 3-án, szombat 6 és 8.15 órakor
június 4-én, vasárnap 2-4-6-8.15 órakor

Nyári szezonnyitó előadás. A felnőttek élménye, a gyermekek ünnepe. Nevető orkán, harsogó kacagás. A legragyogóbb mesefilm. Ót válogatott rajz és trükkfilm és a legizgalmasabb és ideg-feszítő nagy dzsungelfilm az őserdőből

TARZAN**BOSSZÚJA**

Életveszélyes kalandok az őserdő vadjaival. Főszerepben: Glen Morris, az amerikai uszó világbajnok. Ezt a pompás hangulatos vídamságot minden gyermeknek meg kell nézni. A szülők öröme a gyermekük szívből jövő kacagása.

Június 5-én, 6-án, 7-én és 8-án, hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön a legnagyobb, a legsikerültebb s a legmeghatóbb magyar nagyfilm, mely minden eddigit felül mul

Tiszavirág

Jön! Jön! Jön! Jön! Jön!

A társaság kedvence

Az, aki KODAK-RETINA géppel fotografál, mert mindig örömet okoz szép felvételeivel és megőröki a kedves szórakozásokat.

A KODAK Retina készülék egyszerűen kezelhető finom műszer és így mindenki könnyen kerülhet abba a helyzetbe, hogy szép RETINA felvételeivel megörvendeztesse környezetét. E mellett a RETINA üzeme rendkívül alacsony, mert egy tekercs filmre 36 felvétel készíthető.

Igen kedvező alkalom van most a KODAK-RETINA beszerzésére, mert 6 és 12 hónapi részletre vásárolhatja meg és már 23.- P lefizetése mellett a készülék birtokába juthat és máris fényképezhet.

Kérjen felvilágosítást a fotószaküzletben

HAJDÚ SÁNDOR fényképésztől Léván

ORIENT
HANGOS MOZGÓ, LÉVA

Pünkösdi műsorunk: NYIRŐ JÓZSEF regényének filmváltozata!

UZ BENCE

Főszereplők: JÁVOR PÁL (Léva kedvence), BORDY BELLÁ (a „Magyar csupajáték” primadonnája), Mály Gerő, Bilicsi Tivadar stb.

Előadások: vasárnap és hétfőn 2-4-6-8.15-kor, kedden 6-8.15-kor. Világhíradó! Jegyek elővételben!

Szerdán és csütörtökön 6 és 8.15 órakor Az olimpiász izgalmas levegőjében a legizgalmasabb detektívkaland! Fősz. Warner ÓLAND

**CHARLIE CHAN
AZ OLYMPIAN**

Ragyogó kísérőműsorok:
BUSTER, MINT VARÁZSLÓ
SZIÁM, A BUDDHA ORSZÁGA

Péntektől: MARK TWAIN világhírű regénye filmen:

**KOLDUS ES
KIRÁLYFI**

Főszereplők: ERROL FLINN — a „Balaklava” hőse, a MAUCH-ikrek, Claude RAINS, Henry Stephenson.